

Ünnepi fények árnyékában

A lepusztult főtéri torony

Fotó: Nagy Tibor

A marosvásárhelyi Színház téren a karácsonyi vásárra készülnek, a karácsonyfát felállították, ünnepi fényekre és hangulatra lehet számítani, ám a volt Ferenc-rendi Barátok templomának tornya nemhogy ünnepi díszet öltene, látványa egyre lehangelőbb. Állapota mind rosszabb, hull róla a vakolat, kikezdte az enyészet. A városlakók, de a turisták is jogosan és méltatlankodva kérdezik: miért hagyják ennyire lepusztulni az A kategóriás műemlék tornyot, amit még a

kommunista rezsim sem bontatott le? A torony helyzetéről többször írtunk már, magyarázatokat hallottunk, de a javítását telekkönyvi buktatók és felelős hiányában nem kezdték el. Most arra kerestük a választ, kinek a feladata rendbe tenni, megőrizni ezt az épített örökséget?

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

A marosvásárhelyi olvasókkal találkozott Schäffer Erzsébet

Bizonyára kevesen vannak, akiknek ne csengne ismerősen a Nők Lapja magazin egyik legnépszerűbb újságrójának, Schäffer Erzsébetnek a neve.

6.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Össztűz

Antalfi Imola

A vasárnapi választások utáni eredmények szinte sokkolták a közvéleményt, a politikumot, külföldön is visszhangot kelte. Alapvetően azt talál-gatta mindenki, hogy ki az az ismeretlenből felbukkanó és kémillió szavazatot besöpörő jelölt, aki „észrevétlenül” tört élre, honnan jött, ki a felesége, milyen a családi háttere, kapcsolatrendszere? Pedig Călin Georgescu nem ismeretlen, legalábbis a politikum körében, volt diplomataként pedig nemzetbiztonsági szempontból már vélhetően alaposan lecsékolták. Nos, ezeket a kérdéseket a közösségi média rendszeren kitergette, magyarázó-kodó videók készültek stb. De mégis, hogyan tudott szinte észrevétlenül (valóban?) felzárkózni az élbolyba, és végül az utolsó száz méteren – akár-csak egy izgalmas versenyszámban – elsőként befutni a célba egy olyan jelölt, akiről nem lehet állítani, hogy aktívan politizált, illetve hagyományos módon kampányolt, aki „nem látszott” a választási hajrában? Ez már bonyolultabb kérdés, és alaposabb vizsgálatot igényel, kommunikációs szakemberek hada elemzi.

Miután a politikum felocsúdott, a tettek mezejére lépett. Klaus Iohannis leköszönő államfő csütörtökön 14 órára összehívta a legfelsőbb védelmi tanácsot, napirenden az államelnök-választással kapcsolatos nemzetbiztonsági kockázatok szerepelnek. Konkrétan: gyanús hazai és külföldi kibertevékenységekről lesz szó. Ami viszont érdekesebb, hogy szerdán két kérvényt is letettek az államfőválasztás első fordulójára eredményeinek semmissé nyilvánítására. Egyiket Sebastian Constantin Popescu, az Új Románia Párt államfőjelöltje, aki a szavazatok 0,16%-át, a másikat

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER

28

7:42 4:47
16:38 14:51

A nappal hossza:
8 óra 56 perc

CSÜTÖRTÖK

Ma **STEFÁNIA**,
holnap **TAKSONY** napja

Az év **333.** napja,
hátravan **33** nap

IDŐJÁRÁS

Borult égbolt

Hőmérséklet:
max.: **8 °C**
min.: **3 °C**

naptár

Isten éltesse!

ALBERT: a germán Adalbert –
elemeinek jelentése: nemes és
fényes, híres – név német
rövidülése.

LIPÓT: a germán Leopold
magyar alakváltozata.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2024. november 27.

1 €	4,9765 lej
1 \$	4,7307 lej
100 Ft	1,2085 lej
1 g arany	402,7818 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGben IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

Egyéves a Polgári Szürkület

28-án, ma 19 órától a Forradalom utca 7. szám alatti
Döme's Music Pubban a Polgári Szürkület nevű, fiatalokból
álló rockegyüttes fennállása első évfordulója alkalmából tart
koncertet, amelyen új szerzeményeket is bemutatnak.

Nevetni kell, ennyi az egész!

November 29-én, pénteken 19 órától a Maros Művészegyüt-
tes előadótermében a Pro Cultura Siculi szervezésében Ne-
vetni kell, ennyi az egész! címmel a Pesti Művész Színház
Lehár Ferenc, Kálmán Imre, Szirmai Albert legszebb dalait,
kupléit és kabaréjeleneteket, operettmelódiaikat ad elő. Fel-
lépnek: Nyertes Zsuzsa, Fogarassy Bernadett, Czető-Fritz
Éva, Egyházi Géza, Czető Roland, Várfi Sándor. Jegyfoga-
lás a 0757-059-594-es telefonszámon.

Hit és Fény találkozó

November 30-án, szombaton 15 órától a marosszentgyör-
gyi római katolikus plébánia tanácstermében találkozót tart
a marosvásárhelyi Hit és Fény, a nagyenyei Péter Otthon
közössége, valamint a marosszentgyörgyi Mécses csoport.

Gyöngykoszorúk gyöngye

December 7-én, szombaton a Maros Művészegyüttes elő-
adótermében a 13. alkalommal kerül sor a Maros Művész-
együttes, az EMKE, a Pro Folk Dance Egyesület, a
Romániai Magyar Néptáncgyűlés szervezésében, a
Bethlen Gábor Alap és a Maros Megyei Tanács támogatá-
sával a Gyöngykoszorúk gyöngye néptánc találkozóra, ame-
lyen közel 400 táncos vesz részt. A rendezvény 13 órakor
kezdődik, a megnyitón átadják a Szabó György Pál-díjat. A
táncsoportok előadása után 17 órától tánccház lesz.

Adventi előadás a Spectrumban

A Spectrum Színház december 17-én, kedden 10 órától kü-
lönleges adventi előadással üdvözölteti meg a vásárhelyi
közönséget. A Kerek egy ég alatt... című, meséket, éneke-
ket és homokrajzokat bemutató előadás mindenkire szól,
aki a népdalt, népmesét és a szépet szereti. A homokba raj-
zolt formák illékonyasága, a régi énekek hangzása és a
mese fordulatos világa együtt idézi meg a régi gondolkö-
zasmódját s három nagy keresztény ünnepünket, hisz a
születés öröme a feltámadás misztériumával és a Szentlé-
lek eljövételével kerekedik egésszé. Közreműködik: Navratil
Andrea Liszt Ferenc-díjas népdalénekes, Sz. Nagy Mária
bábszínész, homokrajzos, Demeter László Bartók-émlék-
díjas népzene (koboz, ének). Helyfoglalás a 0744-301-
875-ös telefonszámon, jegykváltás hétköznap 10–13 óra
között a Spectrum Színház előterében.

Szén-monoxid-mérgezés

November 26-án este fél 9-kor értesítették a 112-es hívó-
számra a rendőrséget, hogy egy nő nem tudja felvenni a
kapcsolatot a szüleivel, nem veszik fel a telefont. A rendőrök
a megadott címre siettek, ahol a lakásban a 75 éves nő és
a 80 éves férfit holtan találták. A helyszíni szemle alapján
megállapították, hogy mindketten szén-monoxid-mérgezés-
ben hunytak el. A rendőrség eljárást indított a baleset kör-
ülményeinek kivizsgálására.

Hírszerkesztő: Vajda György

Találkozz a Téliapóval! – Adományozz egy játékot!

December másodikán, hétfőn 17 és 20 óra között a Little
Clubban (a régi Jazzben) szeretettel várják azokat a gye-
rekeket/szülőket, akik szívesen adományoznának egy hasz-
nált, de még ép állapotban lévő játékot a marosvásárhelyi
Rozmaring Nappali Központban lévő hátrányos helyzetű
gyerekeknek.

A Téliapóval való találkozás színes programot kínál a
gyerekek számára:

Jelen lesznek a marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyer-
mekszínház művészei, Bonczidai Dezső és Szabó Dániel,
akik 17 órától egy részletet mutatnak be a Csihi-puhi tör-
ténetek című bábjátékból.

Továbbá a marosvásárhelyi SmartyKids, a ReadingOwl
gyermekfoglalkozásokkal fogadják az oda látogató gye-
rekeket, míg a Milo Kids Entertainer játékokkal és arcfes-
téssel fogja színesebbé tenni a rendezvényt.

A rendezvényre a „belépőjegy” egy adományozásra
szánt játék!

A megnyitó után, december 3–17. között pedig minden-
nap 17 és 19 óra között a Little Bistro & Pubban, a Kü-
küllő/Tárnavei utca 1. szám alatt folytatódik a gyűjtés.

Az említett időszakban bárki oda látogathat, és az ado-
mányozott játékokért cserébe egy finom forró csokit kap a
Téliapótól.

A december 2. és 17. között gyűjtött játékokat a Maros-
vásárhelyi Szociális Igazgatóság szortirozza majd, és de-
cember 19-én délelőtt 10 órától a Téliapó viszi el szemé-
lyesen a Rozmaring Nappali Központ gyerekeihez.

Mindenkit szeretettel várunk! Csaljunk együtt mosolyt
a hátrányos helyzetű gyerekek arcára!

Üdvözlettel
a Téliapó sajtóirodája

Látogatható a Máriaffy-kastély

November 20-án megnyílt a nagyközönség előtt is a mar-
rosszentgyörgyi Máriaffy-kastélyban berendezett állandó
kiállítás, amelyen a látogatók megismerhetik a településen
élt nemesi családok ötszáz éves történetét, de azt is, hogy
milyen szerepet töltöttek be Marosszentgyörgy életében,
ugyanakkor betekintést nyerhetnek a régi esküvők vilá-
gába, és érdekességeket tudhatnak meg a településen lévő

országos hírű sós fürdőről is. Akik szeretnék meglátogatni
a kastélyt, idén még ingyen mehetnek. A nyitvatartásról
érdeklődni a 0731-233-751-es telefonszámon lehet, hétfő-
től péntekig 8–16 óra között. Az idegenvezetéssel egybe-
kötött látogatási idő egy óra, így gyakorlatilag óránként
szerveznek turnusokat. A jövő évi turistaidény beindulá-
sakor megváltozhat a látogatási rendszer.

RENDEZVÉNY

Az utolsó vagon újabb állomása

28-án, ma 18 órakor a marosszentgyörgyi római katoli-
kus plébánia tanácstermébe megérkezik Vajda György
újságíró-író és Az utolsó vagon című kötete. A szerzővel
az est házigazdája, Baricz Lajos beszélget. Közremű-
ködik a Kolping Család kórusa, a Szent György egy-
házközségi kórus és a Soli Deo Gloria községi kórus.

Mesekuckó az Arielben

November 30-án, szombaton 11 órától, majd a további
szombatokon az Ariel Ifjúsági és Gyermekekszínházban
a Mesekuckóba 4 év fölötti gyerekeket várnak mese-
hallgatásra és adventi kézműves-foglalkozásra. A mint-
egy egy órát tartó foglalkozások a Nyomda utcai szék-
ház második emeleti termében lesznek. A november
végi találkozó után december 7-én, 14-én és 21-én vár-
ják az érdeklődőket. A helyek száma korlátozott, ajánlott
az előzetes helyfoglalás a 0770-996-416-os telefon-
számon naponta 9–13 óra között vagy az
anghieniko@gmail.com e-mail-címen.

Újra színpadon a MARO

November 30-án, szombaton 19 órától a Marosvásár-
helyi Művészeti Egyetem Stúdió Színházában a Yorick
Stúdió újra színpadra viszi a MARO című

előadását. A Yorick Stúdió egyik leghosszabb életű elő-
adása magyarokról és románokról szól, a humor esz-
közével tárja elénk az együttélés gondjait, visszas és
humoros helyzeteket. Írta Székely Csaba, rendező Andi
Gherghe, a szereposztás: Nagy István, Fodor Nagy Pi-
roska, Raisa Ané, Badics Petra, Ciugulitu Csaba, Be-
nedek Huszár Botond, Cristi Bojan. Jegyfoglalás a
0744-612-140-es telefonszámon. A jegyeket készpénz-
zel lehet kiváltani a helyszínen, legkésőbb előadás előtt
20 perccel.

Székely zászlót avatnak

November 30-án, szombaton délelőtt 12 órakor székely
zászlót avat Marosszentgyörgyön, a római katolikus
plébánia udvarán a Marosszentgyörgyi Székely Tanács
és a Marosszéki Székely Tanács. Megnyílik a Maros-
vásárhelyi székely jelképeit bemutató fotókiállítás is.

Adventi gyertyagyűjtás

Az idén is a Vásárhelyi Forogtat szervezésében nyil-
vános adventi gyertyagyűjtésre kerül sor a Bolyai téren
felállított óriási adventi koszorúnál. Az első gyertyát
december 1-jén, vasárnap 16.30-kor gyűjtik meg. Ad-
vent első vasárnapján unitárius, második vasárnapján
evangélikus, harmadik vasárnapján római katolikus, ne-
gyedik vasárnapján pedig református igehirdetés lesz.
Az utolsó vasárnapon a 30-as számú gróf Teleki Sá-
muel cserkészcsapat cserkészei a helyszínen viszik a
betlehemi békelángot.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund,
Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-266-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasag.ro **E-mail:** nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Az uniós elnökség fontos eredménye Románia és Bulgária csatlakozása a schengeni övezethez

A magyar európai uniós elnökség egyik fontos eredménye Románia és Bulgária csatlakozása a schengeni övezethez, melynek érdekében komoly erőfeszítéseket tettünk – mondta a miniszterelnök belbiztonsági főtanácsadója szerdán az M1 aktuális csatornán.

Bakondi György hozzátette, fontos érdekünk, hogy a magyar–román határ belső határrá alakuljon, és az Európai Unió külső határát, annak szilárd őrizetét „minél inkább keletre toljuk”.

A főtanácsadó elmondta, természetesen Magyarország is és Ausztria is készen áll arra, hogy a csatlakozás után segítséget nyújtson a külső határok szilárd őrizetéhez, ehhez az egész Európai Uniónak fontos érdeke fűződik.

Emlékeztetett arra, hogy Ausztria,

Bulgária, Magyarország és Románia belügyminiszterei az elmúlt héten találkoztak, hogy a schengeni tagság előkészítésének utolsó részleteit is megbeszéljék.

A magyarországi határhelyzetről Bakondi György elmondta, a migránsok fő iránya továbbra is Bosznia-Hercegovina, Horvátország, Olaszország és Szlovénia, de a szerb–magyar határtérségben is megkezdődött a szervezett embercsempészet visszaszivárgása. Az utóbbi térségben idén már 13 ezer határsértőt regisztráltak.

A főtanácsadó kiemelkedő eseménynek nevezte, hogy a görög–török határ térségében az Evrosz folyónál őrizetbe vettek egy ötfős embercsempész csoportot, amelynek tagjait a nyomozás a Hamász terrorszervezet képviselőiként azonosította.

„Ez is egy olyan körülmény, amely 2015 óta visszatérően jelentkezik, bár a baloldali liberális média igyekszik tagadni, hogy a terrorizmus és az illegális migráció között jelentős összefüggés van” – figyelmeztetett Bakondi György.

A belbiztonsági főtanácsadó a témát a Kossuth rádió Jó reggelt Magyarország! című műsorában folytatva rámutatott, a körülmények különösen indokolták tené, hogy az Európai Unió felülvizsgálja a tíz éve óta folytatott, elhibázott migrációs politikáját.

Úgy vélte, az Egyesült Államokban a Trump-kormány megalakulása után jól láthatóan megváltozó migrációs politika hatására az elkövetkező hónapok során az Európai Unió migrációs politikájában is változások történhetnek. (MTI)

Az EP megszavazta az új összetételű Európai Bizottságot

Az Európai Parlament strasbourgri plenáris ülésén elfogadta az Európai Bizottság elnöke, Ursula von der Leyen által javasolt új összetételű Európai Bizottságot, amelynek megbízatása december elsején kezdődhet – tájékoztatott az uniós parlament szerdán.

Az új összetételű Európai Bizottságot az uniós parlament 370 támogató szavazattal, 282 ellenző szavazattal és 36 tartózkodás mellett hagyta jóvá. Az Európai Bizottság megválasztásához a név szerinti szavazás során leadott szavazatok egyszerű többségére volt szükség – tájékoztattak.

Roberta Metsola, az Európai Parlament elnöke a szavazást követően kijelentette: az uniós parlament készen áll a közös munkára az új összetételű brüsszeli testülettel. (MTI)

Fotó: MTI/ Bodnár Boglárka

Izraelben a tűzszüneti feltételek dél-libanoni megsértéséről számoltak be

Öt alkalommal megsértették szerda délig Libanonban a hajnalban életbe lépett tűzszünet követelményeit, az izraeli katonák délelőtt Dél-Libanon több térségében lövéseket is adtak le az egyezményben meghatározott szabályokat megsértőkre – közölte az izraeli hadsereg.

A bejelentés szerint az izraeli katonák Dél-Libanonban egyelőre az eddigi állásaikban maradnak, de kerülnek a sűrűdést a helyi lakossággal, és csak akkor nyitnak tüzet, ha veszély fenyegeti őket.

Dél-Libanonban a közösségi médiában feltöltöttek számos olyan videót, melyeken a helyiek néhány méter távolságra megközelítik az izraeli katonákat, sőt az egyikben egy izraeli gyártmányú tank közvetlen szomszédságában látható, noha a tűzszüneti szabályok szerint távol kell tartózkodniuk a két hónap alatt fokozatosan kivonuló izraeli egységektől.

A rádióban több határ menti település önkormányzati vezetői felszólították az onnan kitelepítettek, hogy ne térjenek vissza otthonaikba mindaddig, amíg valóban nem rendeződik a helyzet.

A tűzszünet elfogadását mérő közvélemény-kutatás szerint az izraeliek hatvanhat százaléka támogatja az egyezményt.

Hatvanegy százalékuk szerint Izrael nem győzött ebben a konfliktusban.

A hadsereg közleménye szerint a tűzszünet életbe lépése előtt támadást intéztek a Hezbollah precíziós rakétaalkatrészeket gyártó, föld alatti létesítménye ellen, valamint a Raduán elitegység táborhelye ellen, ahol a hadsereg becslései szerint több tucat Hezbollah-kommandós vesztette életét.

Benjámín Netanjahu miniszterelnök kedd este úgy nyilatkozott: azért is döntött a tűzszünet mellett, mert az izraeli hadseregnek fel kell töltenie a több mint egy éve zajló háború miatt jelentősen megcsappant fegyverkészletét.

A háború kezdetén amerikai légihíddal töltötték fel az izraeli készleteket, de azok a harcok elhúzódásával jelentősen csökkentek. Izraelben arra számítanak, hogy Donald Trump megválasztott elnök hivatalba lépése után azonnal kiadja a szükséges szállítmányokat Izraelnek.

Gondot okoznak a légierő vadászgépei is, ugyanis több ezer repülési órát teljesítettek a háborúban, és jelentősen előregedtek. Ezek gyors utánpótlása és kicserélése is szükséges Izrael haderejének szinten tartása érdekében. A légierő a vadászbombázók mellett tankológépek szállítását is sürgeti, valamint fel akarják újítani a helikopterflottát, különösen Apache helikopterek gyors beszerzését szorgalmazzák.

Jelentősen nehezíti a helyzetet, hogy jelenleg verseny folyik a világban a fegyverek beszerzésében az ukrajnai háború, valamint a Tajvan és Kína közötti feszültség miatt, s a fegyvergyártó cégek nem tudnak lépést tartani a megrendelésekkel.

A térségben folyó harcok miatt súlyos károk értek számos izraeli települést. A legnagyobb veszteséget a libanoni határhoz közeli Kirjat Smóna város szenvedte el, ahol több száz otthon megsemmisült, és mellettük több mint kétszáz középület, valamint százötven gazdasági épület is rommá lett. (MTI)

Kirjat Smóna városban több száz otthon semmisült meg

Fotó: MTI/ EPA/ Atef Szafadi

Ország – világ

Belépett a PNL-be a SRI volt vezetője

Ismét beiratkozott a PNL-be Eduard Hellvig, a Román Hírszerző Szolgálat (SRI) volt igazgatója. Ezt kedden jelentette be az X közösségimédia-platfornon. Azzal indokolta döntését, hogy a romániai demokrácia nagyon „komplikált” időszakát éli, és a liberálisoknak jobban kell törekedniük az egységre, mint valaha. Hellvig megerősítette a korábbi bejelentését, miszerint nem pályázik párttagsztségekre. Megjegyezte, hogy nem a jelöltlisták összeállításának idején tért vissza a PNL-be, hanem amikor nehéz helyzetbe került a párt. Visszatérésének oka, hogy hisz a liberalizmus eszméiben, és a PNL alapelvei egybecsengenek a saját, jobbközép-konzervatív, euroatlanti értékrendjével – szögezte le a hírszerző szolgálat volt vezetője. Úgy vélekedett, hogy Románia fordulóponthoz érkezett, és a liberalizmus össze tudja békíteni a nemzeti eszméket az ország európai irányultságának megőrzésével. (Agerpres)

Románia teljesítette a vízummentességi program fő feltételét

Románia amerikai egyesült államokbeli nagykövetsége szerdán bejelentette, hogy az ország teljesítette a vízummentességi programban való részvétel fő feltételét, azaz a vízumkérelmek visszautasítási arányának 3 százalék alá szorítását. A nagykövetség Facebook-bejegyzése szerint az Amerikai Egyesült Államok külügyminisztériuma szerdán közzétette a 2024-es pénzügyi évre (2023. október 1. – 2024. szeptember 30.) vonatkozó B1/B2 vízumok elutasítási arányát, és ezek alapján Románia az amerikai törvények által előírt 3 százalékos küszöbérték alá került, így teljesítette a programhoz való részvétel fő kritériumát. „Románia vízummentességi programhoz való csatlakozásának folyamata rendkívül tisztességes és átlátható volt, és az Egyesült Államok hatóságai már majdnem befejezték a kiértékelést az országra vonatkozóan. A romániaiak 2025-től vízummentesen utazhatnak majd az Egyesült Államokba, ami lehetőséget ad ennek a generációnak arra, hogy még szorosabbá fűzze barátságát az amerikai néppel, és még virágzóbb partnerséget alakítson ki” – mutatott rá Andrei Muraru amerikai román nagykövet. (Agerpres)

Több pénz az egészségügynek

A kormány 740 millió lejjel egészíti ki az egészségügyi minisztérium költségvetését – jelentette be Marcel Ciolacu a szerdai kormányülésen. A miniszterelnök közölte, az összegből az árkiigazításokat fedezik, amelyeket már kifizettek uniós finanszírozásból. (Agerpres)

Meghosszabbított idősgondozási programok

A kormány szerdai ülésén négy országos jelentőségű programot hosszabbított meg az időseknek járó szociális szolgáltatások fejlesztésére – jelentette be a kormányülés elején a miniszterelnök. Marcel Ciolacu azt mondta, növelik egyrészt az otthoni idősgondozást nyújtó létesítmények számát, másrészt a támogatás napi összegét. A négy szociális programra összesen 100 millió lej többletösszeget fordít a kormány. (Agerpres)

Össztűz

(Folytatás az 1. oldalról)

Cristian Terheș, a Román Nemzeti Konzervatív Párt államelnökjelöltje, aki a szavazatok 1,04%-át szerezte meg. A kérvényekről az Alkotmánybíróságnak kell döntenie, a dossziék elemzésére szintén csütörtökön kerül sor, 11 órától.

A fentiekkel párhuzamosan a román médiahatóság (CNA) az Európai Bizottsághoz fordult, és felkérte a TikTok romániai tevékenységének kivizsgálására. Konkrétan: hogyan történhetett meg, hogy a közösségimédia-platforn beengedte az elnökválasztás első fordulóját megnyerő jelölt politikai hirdetéseit, ez ugyanis szembemegy a TikTok alapelveivel. A nagy vesztes, Marcel Ciolacu pedig egyenesen Călin Georgescu kampányforrásainak kivizsgálását sürgeti, szerinte ugyanis ellenfele többet költött a kampányára, mint amennyit a törvény szerint megtehetett. Ergo, Ciolacu úgy véli, külföldről finanszírozták Georgescu kampányát.

Várható volt az intézményi összűz, de a vádakat bizonyítani kell. A választások utáni sokkot innenől kezdve már csak az überelni, ha család miatt az Alkotmánybíróság semmissé nyilvánítaná az első forduló eredményeit. Ez precedens lenne Romániában, és jogászok véleménye szerint kevés rá az esély. A TikToker megbírásgolhatják, az azonban valószínűleg nem fog változtatni az eredményen. Arra viszont jó lesz ez a sok vizsgálódás, hogy az esettanulmányban is beillő történetek ne ismétlődhessenek meg a jövőben, és akár újabb választási szabályok is születhetnek.

Jól működő román–magyar kapcsolatra van szükség

Nemzetpolitikai jelentőségű választás

A romániai parlamenti választások hajrájában Maros megyei fiatalokkal, egyházi, kulturális és sportközösségekkel találkozott Nacsa Lőrinc, a magyar kormány nemzetpolitikáért felelős államtitkára. Szerda délelőtt az államtitkár Csibi Attila Zoltán, az RMDSZ Maros megyei és Kovács Mihály Levente, az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének elnökével közösen tartott sajtótájékoztatót a december elsejei, a magyar közösség számára sorsdöntő választás jelentőségéről.

Karácsonyi Zsigmond

– Az elnökválasztás első fordulójának eredményeit látva kiderül, hogy a szavazók közel 40 százaléka a szélsőséges erőket támogatja, ezért a magyar közösség számára nagyon fontos az erős parlamenti képviselő. Csak így tudjuk visszafogni a felerősödő nacionalista hangulatot, ami a mai román politikai helyzetet jellemzi. Ez nemcsak erdélyi, hanem nemzeti ügy is. Tudjuk, nagyon fontos az anyaországnak, hogy mi történik Romániában magyar ügyekben – ezekkel a gondolatokkal próbálta kontextusba helyezni Csibi Attila Zoltán, az RMDSZ Maros megyei szervezetének elnöke a magyar kormány államtitkárnak látogatását.

– Az elmúlt héten tartotta ülését a Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT). Az összmagyar csúcson a zárónyilatkozatban kifejeztük abbéli elkötelezettségünket, hogy támogatjuk az erdélyi

magyarságot, hogy minél nagyobb, minél erősebb, minél hangosabb képviselő legyen a román politikában – nyilatkozta Nacsa Lőrinc. – A december elsejei, sorsdöntő választáson az a kérdés, hogy a magyar közösségnek lesz-e egyáltalán képviselője, és ha lesz, akkor mekkora lesz a befolyása a romániai politikában. Mekkora lesz a hangja és mekkora lesz az ereje a bukaresti parlamentben, ahol a döntéseket hozzák – mondta az államtitkár, majd így folytatta: – Nekünk az az érdekünk, hogy egy jó magyar–román viszony legyen, hiszen számos dolog összeköt bennünket. A mi közép-európai gondolkodásunkban egy nagyon kiegyensúlyozott és jól működő román–magyar kapcsolatra van szükség. Azt tapasztaltuk az elmúlt években, hogy amikor az RMDSZ-nek elég erős képviselője volt Bukarestben és kifejezetten, amikor az RMDSZ kormányon volt, akkor a román–magyar viszony mindig erősödött, és nemcsak a román–magyar viszony, hanem az erdélyi magyarok életminősége is javult.

– Az önkormányzati választási siker hiábavaló, ha nincs egy erős támaszunk Bukarestben, és a román parlamentben – hangsúlyozta Kovács Mihály Levente. – Valóban, amikor az RMDSZ kormányon van, akkor a közösségeink megerősödnek, fejlődnek. Fontosak azok a beruhások és kormányzati segítségek, amelyeket az elmúlt években megtapasztaltunk Maros megyében. Soha nem látott pénzek érkeztek az előző ciklusban. Ha elsején jó eredményt érünk el, ezek a fejlesztések folytatódhatnak Marosvásárhelyen.

Csibi Attila Zoltán, Nacsa Lőrinc és Kovács Mihály Levente

Fotó: Nagy Tibor

A lepusztult főtéri torony

(Folytatás az 1. oldalról)

Tamási Zsolt, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum keretében működő katolikus iskola igazgatója, volt városi, jelenleg megyei tanácsos, aki részt vállalt a torony ügyének rendezésében, elmondta:

– A torony telekkönyvi rendezése megtörtént, a ferencesek nevére került. A kriptarész telekkönyvi rendezése is folyamatban van. Egy lépés van még hátra. Amikor az összes telekkönyvi bejegyzés tiszta lesz, akkor a toronynak és a kriptának az együttes felújítására a ferences rend fog benyújtani igénylést támogatásra. Az egykori protokollum szerint (ami akkor született, amikor a templomot lebontották, s helyette az Ady negyedi munkásmozit adták) a torony tulajdonjoga a ferenceseké, a karbantartás a néptanács végrehajtó bizottságára hárul. Azt kell megállapítani, hogy az akkori végrehajtó bizottságnak ki a jogutódja. A következőkben a rend kell kérje a támogatást a felújításra – nyilatkozta Tamási Zsolt.

Semmi akadálya annak, hogy a tornyot felújítsák

Magos Szilárd ügyvéd, aki a torony tulajdonjogának tisztázását és telekelését intézte, lapunk megkeresésére a műemlék torony és a kriptá helyzetéről, illetve a torony felújítási lehetőségeiről tájékoztatót.

– A torony tulajdonjogának tisztázása több mint egy évet vett igénybe, de most a telekkönyvben a ferences rend nevére került, akárcsak a toronyhoz tartozó 26 négyzetméteres terület. Igazából nincs akadálya annak, hogy a tornyot felújítsák. Szakvélemény szerint konszolidálási munkálatokra is szükség lenne, tehát komoly beavatkozásokra, hogy hosszú távon ne dőljön össze. A finanszírozás a kérdés, hogy ezt milyen módon és milyen forrásból teremtik elő. A törvény több lehetőséget is előír, de egyelőre sem a helyi, sem a megyei önkormányzat konkrét támogatást nem ígért. Annak idején csere jogcímén vették el az ingatlant a ferences rendtől, a templomot lebontották, cserébe a ferencesek a Szabadság utcai mozit kapták. Ekkor Márton Áron püspök nyomására egy egyezmény született, amelyben az áll, hogy a megyei néptanács végrehajtó bizottsága – az aláíró az állam részéről – kötelezi magát, hogy a tornyot mindig karbantartja. Ez a végrehajtó bizottság azonban ma már nem létezik. A megyei tanács nem szeretné, hogy az ő kötelessége legyen, a helyi tanács sem. Passzolják a labdát egyiktől a másikhoz. Azonban a műemlékvédelmi törvény, függetlenül attól, hogy ki a jogutódja ennek a végrehajtó bizottságnak, a megyei és a helyi tanácsnak is lehetőséget és anyagi háttérrel biztosít a műemlékek felújítására. Tehát van rá

Fotó: Nagy Tibor

jogalap, függetlenül attól, hogy ki a végrehajtó bizottság jogutódja – fogalmazott Magos Szilárd ügyvéd, aki hozzátette, hogy a kriptá ügyét is rendezték.

– Tudni kell, hogy az egész Színház tér, egy 11.100 négyzetméteres terület, egy új telekkönyvön szerepel, átkerült a város tulajdonába. A szóban forgó terület alatt, a buszmegálló mögötti részen volt a ferences templom 327 négyzetméteres kriptája. Az alulépítési jogot sikerült a ferencesek nevére feltüntetni a telekkönyvben. Jelenleg tehát a Színház tér a város tulajdonában szerepel, a teherlapon pedig a kriptá tulajdonosaként a ferences rend jelenik meg. De mint alulépítményt, a kriptát is szeretnénk külön feltüntetni a telekkönyvben, ám ennek technikai akadályai vannak a kataszteri hivatal részéről. Tudniillik föld alatti építményt még nem írtak be a telekkönyvbe. Viszont ennek semmi köze a torony felújításához, mert a telekkönyvben a kriptá mint teher amúgy is megjelenik. Érdekességképpen: a színház alatti parkoló sincs feltüntetve a telekkönyvben – mondotta Magos Szilárd ügyvéd.

A lényeg: mielőbb döntsék el, kinek a feladata a város szívében levő műemlék torony rendbetétele, a városi vagy a megyei önkormányzaté! A marosvásárhelyiek jogosan várják el az önkormányzati testületektől, hogy lépjenek a torony felújítása érdekében. Vállalják fel a torony megmentését, hiszen a mi épített örökségünkről van szó.

December 1-jén nem veszíthetünk! Védjük meg a magyarokat!

Tisztelt Honfitársam!

Az elnökválasztás első fordulójában megtörtént az, amire sokszor figyelmeztettük a közösségünket: a magyarellenes erők nyertek, Călin Georgescu és George Simion összesen a szavazatok 37 százalékát szerezte meg.

Az elmúlt 35 évben soha nem volt példa arra, hogy nyíltan vasgárdista, fasiszta és magyarellenes politikai alakulatok ekkora erőre tegyenek szert. Ne legyenek illúzióink: ők élni fognak ezzel a hatalommal! Eddigi, közösségünk elleni támadásai: a marosvásárhelyi fekete március, az úzvölgyi betörés, a magyarok jogait korlátozó törvénytervezetek és a több száz magyar önkormányzat ellen elindított per csak a kezdet volt. Ezek mögött mind ők állnak.

Minden adott ahhoz, hogy december 1. után ne csak uszítsanak, hanem döntsenek is ellenünk. Ha államelnökük lesz, akkor kormányt is alakíthatnak.

Sok román ember még nem fogta fel, mi

következhethet, de mi tisztán látjuk a veszélyt. **Most elsősorban a mi sorsunk forog kockán.** Újra össze kell fognunk, és egy emberként kell megálljt parancsolnunk a magyarelleneseknek. Ezért kell minden magyar embernek szavaznia december 1-jén.

A nagy román pártok meggyengültek, az RMDSZ-nek erősnek kell lennie. Az RMDSZ-nek kormányra kell kerülnie. Csak így lehet megakadályozni azt, hogy Georgescu emberei, az AUR és Șoșoacă pártja kormányt tudjon alakítani a választások után.

December 1-jén a magyarok nem veszíthetnek még egyszer! Vasárnap arra szavazunk, hogy legyenek magyar iskolák, használhassuk a magyar nyelvet és nemzeti szimbólumainkat, és ne vegyék el közösségi jogainkat és javainkat! Vasárnap meg kell mentenünk magunkat, meg kell védnünk gyerekeink és családjaink jövőjét, a szülőföldünket!

Kelemen Hunor

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Családon belüli erőszak: ha nem is mindig látható, ott van körülöttünk

Kilenc hónap – százezer riasztás

Lehet értelmiségi, vállalkozó, gyári munkás vagy háztartásbeli, városi vagy vidéki, idős vagy fiatal – a családon belüli erőszak bárkit érinthet. Bárkit, aki esetleg szembejön velünk az utcán, vagy a szomszéd lakásban lakik, vagy kolléga, akivel napi nyolc órát töltünk el a munkahelyen, mégsem sejtjük, hogy az otthonában, ahová hazatér, a megalázás, a rettegés vagy a testi bántalmazás a mindennapok része. Az Országos Rendőr-felügyelőség adatai szerint az idei év első kilenc hónapjában közel százezer, családon belüli erőszakra vonatkozó riasztás érkezett a hatóságokhoz, az áldozatokat felkaroló, marosvásárhelyi Kelet-európai Szaporodás-egészségtani Intézet által működtetett védett ház pedig folyamatosan tele van, sok esetben többen szorulnak menedékre, mint ahány férőhely a rendelkezésre áll.

Menyhárt Borbála

November 25. a nők elleni erőszak megszüntetésének világnapja. Az Országos Rendőr-felügyelőség hónap elején közzétett adatai szerint idén szeptember végéig a rendőrök több mint tízezer ideiglenes távollattási parancsot adtak ki, amelyek közül 4133-ból bírósági távollattási végzés lett. A rendőrség közleménye szerint ebben az időszakban 99.837 családon belüli erőszakos esethez riasztották Romániában a hatóságokat, ebből 48.624 városban, 51.213 pedig vidéken történt. Az idei első kilenc hónapban a családon belüli erőszaknak minősülő bűncselekmények száma öt százalékkal 43.425-ről 45.614-re nőtt a múlt év azonos időszakához képest. Ezek közül 24.629 bűncselekményt városban, 20.963-at pedig vidéken követtek el. A bűntettek közül a legtöbb, 27 ezer eset (61 százalék) ütéssel és egyéb erőszakos tett volt, 5789 (13 százalék) pedig fenyegetésnek minősült. A közlemény szerint januártól szeptemberig mintegy tízezer távollattást rendeltek el a hatóságok, és a vizsgált időszakban a bántalmazók 3945 esetben szegtek meg ennek az előírásait. A rendőrségi tájékoztatásból az is kiderül, hogy az idei év első kilenc hónapjában 1175 agresszort köteleztek elektronikus nyomkövető viselésére.

Ezek a számok azonban nem feltétlenül jelentik azt, hogy ténylegesen elterjedtebbé vált a jelenség, hanem hogy nő azoknak az áldozatoknak a száma, akik segítséget mernek kérni. Pozitívum ugyanakkor, hogy az utóbbi időben nemcsak a tettelegességet jelentik az áldozatok, hanem egyre inkább a lelki terort, a megfélemlítést is. Am még így is az esetszám, ami a hatóságok tudomására jut, csupán a jéghegy csúcsát jelenti, sok bántalmazás nem kerül felszínre, mivel az áldozatok – akár félelemből, akár kiszolgáltatottságuk miatt – nem jelentik.

Sok áldozat utasítja el a nyomkövetőt

Az utóbbi években jelentős előrelépés történt a családon belüli erőszak áldozatainak a védelmében azáltal, hogy a távollattási rendelet azonnali kibocsátásának a lehetősége után életbe lépett az elektroni-

kus nyomkövető karkötők alkalmazását előíró rendelet is. A kísérleti programot, amely lehetővé teszi, hogy hatékonyabban kövessék a távollattási rendeletek betartását, elsőként Bukarestben, valamint Maros, Iași és Vrancea megyében ültették életbe.

Az egyik legnagyobb gond azonban ezen a téren az, hogy amikor a hatóságok indokoltnak tartják, és elrendelik a távollattási végzés betartását nyomon követő karkötő használatát, az áldozatok mintegy fele elutasítja ezt. Amennyiben pedig az áldozat nem vállalja, nem szerelik fel a lábbilincset a bántalmazó bokájára. A rendszer ugyanis úgy működik, hogy az áldozatnál is kell legyen egy kis mobil eszköz, amely hangjelzéssel adja a tudtára, ha az agresszor a közelben tartózkodik, ugyanakkor automatikusan jelez a rendőrségnek is, és a rendőrei mindkét féllel azonnal felveszik a kapcsolatot. Érdeklődésünkre, hogy mi állhat a pluszvédelmet biztosító eszköz elutasításának a hátterében, *Teodora Baba*, a családon belüli erőszak áldozatait felkaroló Kelet-európai Szaporodás-egészségtani Intézet pszichológusa elmondta: a visszautasítás hátterében legtöbbször az áll, hogy az áldozatok nem akarnak ártani az elkövetőnek. Nem akarják megbüntettetni, börtönbe juttatni, mindössze annyit szeretnének, hogy megváltozzon a viselkedése, legyen vége a bántalmazásnak, és a család maradjon együtt, nem szeretnének elválni tőle. Szeretnék azt hinni, hogy egyszeri, véletlenszerű eset volt az erőszakos megnyilvánulás, és bíznak abban, hogy többé nem fog előfordulni, még akkor is, ha már előzőleg többször megtörtént, és esetleg súlyosabbá is vált. A nők többsége úgy gondolja, hogy ha a rendőrséghez fordulnak, ártanak a párjuknak, esetleg arra is gondolnak, hogy ha megbírságozzák a tetteért, akkor az összeg amúgy is a családi kasszát terheli. Az áldozatokkal nap mint nap dolgozó pszichológus rámutatott: a bántalmazás gyakorisága változó, a kapcsolat elején nagyon ritkán fordul elő, nagy szünetek vannak két bántalmazás között, az áldozat pedig ilyenkor hajlamos azt hinni, hogy a párja megváltozott. Aztán egy idő után egyre gyakoribbá válik az erőszakos viselkedés. A jelenség dina-

mikájára az is jellemző, hogy a bántalmazást általában egy kedvező időszak követi – a szakmabeliek ezt mézesheteknek hívják –, a felek kibékülnek, és az áldozat reménykedik, hogy többé nem fog előfordulni.

Több áldozat szorul menedékre, mint ahány férőhely van a védett otthonban

A marosvásárhelyi Kelet-európai Szaporodás-egészségtani Intézet által működtetett védett otthonban szinte állandóan telt ház van, jelenleg is kapacitáson felül üzemel, 21 áldozatnak nyújtanak menedéket a 18 férőhelyes otthonban. Ráadásul közelednek a téli ünnepek, és a tapasztalat az, hogy karácsony és szilveszter után megnő a segítségért folyamodók száma, ilyenkor az emberek többit vannak otthon együtt, több a feszültség, és gyakoribb a családon belüli erőszak – osztotta meg az elmúlt évek tapasztalatait Teodora Baba pszichológus. Amikor több áldozat szorul menedékre, mint ahány hely van a védett otthonban, akkor próbálnak más megoldásokat keresni, más városokban működő központokkal is felveszik a kapcsolatot, és sok esetben az áldozatok szívesen mennek távoli településekre, hiszen ezáltal messzebb kerülnek a bántalmazójuktól.

Idén például több nehéz helyzetű áldozat fordult hozzájuk, sok lány, akik a szociális védelmi rendszerben nőttek fel, de felsőfokú végzettséggel rendelkezők is kérnek segítséget. Vidékről is érkeznek áldozatok, gyakori, hogy az adott településen szolgáló rendőrök hoznak be bántalmazottakat, de előfordult,

hogy a vidéki polgármester és alpolgármester irányított hozzájuk áldozatot.

A pszichológus szerint a tapasztalat az, hogy vannak időszakok, amikor sokan kérnek segítséget, máskor kevesebben jönnek. Akadnak, akik többször visszatérnek, például volt olyan, aki márciusban fordult meg a védett otthonban, majd októberben ismét visszatért.

– Próbálnak kilépni a bántalmazó kapcsolatból, eljönnek otthonról, mi tájékoztatjuk őket a lehetőségekről, próbáljuk megerősíteni őket lelkiileg, ha szükséges, próbáljuk megtanítani őket, hogyan tudnának megállni a saját lábukon, beosztani a jövedelmüket, de döntéseket nem hozhatunk helyettük. Az esetek dinamikája olyan, mint egy körforgás: az áldozatok elmenekülnek otthonról, majd visszamennek, kibékülnek a bántalmazó élettársal, van úgy, hogy egy-két hónapig újra minden szép és jó, aztán ismét megtörténik a bántalmazás. Egy áldozat akár háromszor-négyszer vagy többször is visszatérhet a védett otthonba, ha szüksége van védelemre. Húszévi tapasztalat alapján kijelenthetem, hogy nagyon ritka az, hogy az első segítségkérés után elváljon valaki a bántalmazó társától. Az utóbbi években megváltozott az esetek dinamikája, tíz évvel ezelőtt a központhoz fordulókat kevesebb mint fele, egynegyede szorult menedékre, az utóbbi időben azonban szinte nincs olyan hónap, hogy szabad ágyunk legyen a védett otthonban, állandóan tele van.

Vannak helyzetek, amikor a tágabb család nem akarja vagy fél befogadni az otthonról menekülő

áldozatot, de olyan is előfordul, hogy elítélik az áldozatot, mivel már többször segítettek rajta, szembefordultak az agresszorral, viszont a bántalmazott mindig visszatért hozzá. Előfordult, hogy szombat éjjel érkezett a riasztás a rendőrségtől, hogy egy fiatal nőt egy szál trikóban és zoknijában dobott ki a párja. Nem volt hely a védett otthonban, de nem hagyhattuk az utcán, egy kanapén adtunk neki helyet, amíg sikerült megoldást találni – osztotta meg a mindennapokban tapasztaltakat a szakember.

Ha nincsenek kék-zöld foltjai, attól még lehet áldozat valaki

Az áldozatokkal való munka terén több mint húszéves tapasztalattal rendelkező pszichológus megjegyezte, újabban egyre gyakrabban találkoznak a házastársak közötti szexuális erőszakkal. Ez egy olyan bántalmazás, ami nem hagy a külvilág által látható nyomokat, nincsenek kék, lila foltok a nő arcán, testén, de teljesen tönkretesz az áldozat lelkiállagát, tehát egyértelmű, hogy az érintettnek védelemre van szüksége. A családon belüli erőszak áldozataira jellemző, hogy az önbizalmuk romba dől, nap mint nap megaláztatásokat élnek át, és ez sajnos gyakran odáig fajul, hogy anynyira kilátástalannak érzik a helyzetüket, hogy öngyilkosságon kezdenek el gondolkodni.

A szakember szerint minden egyes eset megrázó és megdöbbentő, nem szabad elbagatelizálni azzal, hogy csak egy pofon csattant el, vagy csak meglökte a párja. Mint mondta, találkoztak várandós kismamával, akit megütött a társa, de olyan nővel is, aki elmesélte, hogy a férje nem üti meg, de nagyon csúnyán beszél vele, mindennek lehordja. Sajnos a mai napig sokakban él még a tévhit, hogy csak az számít erőszaknak, ha kékre-zöldre vernek valakit, vagy éppen fejszével fenyegetik, holott egy pofon is bántalmazásnak számít, akár csak az, ha valakit a hajánál fogva húznak végig a földön, vagy halállal fenyegetik. A pszichológus hozzátette: amikor a bántalmazás kezdeti jelei felbukkannak, sok nőben például nem is tudatosul, hogy nem normális, ha a párja folyamatosan ellenőrzi a telefonját, az üzeneteit, vagy arra kényszeríti, hogy megadja az összes jelszavát, a bankkártya kódját, hogy ő kezelhesse a fizetését.

Illusztráció

A marosvásárhelyi olvasókkal találkozott Schäffer Erzsébet

Aki észreveszi a hétköznapi emberekben rejlő csodát

Bizonyára kevesen vannak, akiknek ne csengne ismerősen a Nők Lapja magazin egyik legnépszerűbb újságírójának, Schäffer Erzsébetnek a neve. A Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásáron ezúttal két alkalommal is találkozhatott a közönség a közkedvelt, Pulitzer-, illetve Prima Primissima díjas újságíróval, íróval, aki – olvasói örömeire – évtizedek óta csak mesél és mesél. Sorsokról, hétköznapi emberekről, az általuk átélt drámákról, mások számára példaértékű élet-szemléletekről. Marosvásárhelyen is ezt tette, miközben Karácsonyi Zsigmonddal, a Népiújság főszerkesztőjével beszélgetett.

Menyhárt Borbála

Schäffer Erzsébetről túlzás nélkül állítható, hogy kifogyhatatlan a történetekből. Természetessége, nyitottsága, őszinte kíváncsisága magával ragadja az olvasót, nem véletlenül ő az egyik legjobb tollú újságíró, író, akinek a művei – bármelyik műfajban is ragad tollat – rendkívül népszerűek. De Erzsébet nemcsak az írott szavak embere, hanem élőben is kiváló történetmesélő, akit a marosvásárhelyi közönség is pillanatok alatt a szívébe zárt, hiszen valósággal áradnak belőle a történetek emberekről, élethelyzetekről, amelyekkel több évtizedes munkássága során találkozott. Sok év távlatából is emlékszik egy-egy interjúalany történetének a legapróbb részleteire is, elhangzott mondatokat, gesztusokat idéz fel úgy, mintha a tegnap történt volna. És ezeket a történeteket olyan empátiával adja elő, hogy a közönség soraiban néha könnyel teltek meg a szemek, néha pedig jóízűen nevtünk az élethűen, de ugyanakkor színesen, kiváló humorral elmesélt szösszeneteken. De – annak ellenére, hogy munkássága során számos drámai sorssal, meggrázó történettel találkozott és vetett papírra – írásaiból mindig sugárzik a pozitív látásmód, az életigenlés.

Ahol a körző kikötött, ott készült a riport

Előljáróban Karácsonyi Zsigmond elmondta, Erzsébet a magyar nyelvterület legnagyobb példányszámú hetilapjánál dolgozik, 110 ezer eladott példányszámról beszélnek, és ha beleszámítjuk az online olvasókat is, akkor közel félmillióan olvashatják a Nők Lapját. – Az az óriási mázlim, hogy mindig olyan lapnál dolgoztam, ahol nem kellett napi politikáról írni, nem volt előírva, hogy ki mit csinál, hanem azzal a témával foglalkozhattam, ami kedves és fontos volt számomra – jegyezte meg Schäffer Erzsébet, aki 15 évig a Gyermekünk című lap munkatársa volt, ahogy fogalmazott, az volt az első „újságos” munkahelye. Három gyerekkel otthon nagy segítség volt a havilapnál való munka egy öt tagot számláló szerkesztőségben, kiváló csapattal, akiktől, bevallása szerint, nagyon sokat tanult. Ez volt az egyik „egyeteme” – tette hozzá. Elmesélte, ahogy leültek tanakodni arról, hogy miről is szóljon a következő havi lapszám riportja, kinyitották a térképet, csukott szemmel a szerkesztőségi körzöt beleszúrták, és ahová belefürödött, oda kellett elmenjen, hogy írjon például arról, hogy boldogok-e az ott élő gyerekek. De ilyenkor nem fél órát, még

nem is csak egy napot töltött a kiválasztott helyszínen, hanem legalább két-három napot, néha pedig újra, akár kétszer-háromszor is visszament dokumentálódni, mire megértett benne az írás – árulta el hallgatóságának a népszerű publicista.

A téma az utcán vagy éppen a vonaton hever...

Schäffer Erzsébet soha nem az az újságíró volt, aki beül a szerkesztőségi autóba, és az majd elviszi a riportalanyokhoz, majd dolga végeztével visszafuvarozza a szerkesztőségbe. Ő tömegközlekedéssel utazik, stoppol, közben pedig szóba elegyedek az emberekkel; a papírra vetett történetek nagy része csak úgy szembejött vele az utcán.

– Vonattal járok általában, fiatalkoromban nagyon sokat stopoltam. Mázlim van, mert sosem úgy szállok fel a vonatra, hogy most vajon kivel fogok találkozni, mert valamit meg kéne írnom, ennek ellenére mindig van valami, akkor is, ha nincs. És ezeket a kis találkozásokat érdemes megírni, mert sok minden van benne: játék, dráma – adott hangot meggyőződésének az újságíró, aki egy vicces, de igen meghatározó történetet is megosztott, ami a vonaton esett meg vele.

Felszállt egyszer a vonatra egy kosár fűgével, vitte be a szerkesztőségbe, hogy megossza azt a kollégáival, amikor valaki odakiáltott feléje: – Hát itt a leskelődő! Hát itt is leskelődik? Jöjjön már közelebb, okos asszony! Minden írását elolvasom, először az élettársam, aztán meg én! – szólította meg egy roma fiatalember, majd így folytatta: – Maga okos asszony, mondja meg, melyik a legszebb vers a világon – szegezte neki a kérdést. A fülkében, a másik oldalon egy jól öltözött, kiért nő ült, látszott rajta, hogy nem tetszik neki a társalgás.

– Köpni-nyelni nem tudtam, ezt a kérdést nem vártam tőle. Annyira zavarban voltam, hogy semmi nem

jutott az eszembe, se vers, se költő. Egy könyvborító jutott végül az eszembe: a Nagyon fáj. Mire a fiú, elhagyva a roma tájszólást, szépen, irodalmi nyelven elszavalta *A hetedik* című József Attila-verset. A nőnek folyt a könny a szeméből, én pedig semmit sem szerettem volna jobban, mint megölelni azt a fiút, és megkérdezni, ki ő, ki a tanítója, hol laknak, de nem tudtam megszólalni, csak megkínáltam fűgével. Azóta is keresem ezt a fiút a HÉV-en, de soha többé nem láttam. Végül a nő leszálláskor annyit mondott: Istenem, de jó volt, hogy itt voltunk! – elevenítette fel a számára igen kedves történetet Schäffer Erzsébet.

„Olyan figyelős gyerek voltam”

Ezek a papírra vetett történetek, találkozások arról árulkodnak, hogy nemcsak a témák, hanem a csodák is megtalálják Erzsébetet – vetette fel Karácsonyi Zsigmond, hiszen nemcsak közismert emberekkel, művészekkel beszélget, hanem az egyszerű emberekben is felfedezi és kihozza belőlük a csodát.

Schäffer Erzsébet bevallotta, már gyerekként is nagyon kíváncsi volt az emberekre, ahogy ő fogalmaz, olyan „figyelős” gyerek volt, aki mindenfelét észrevett maga körül, és jó érzés volt számára rácsodálkozni „mind a nevetős, mind pedig a drámai dolgokra”. Erzsébet, akitől megszokhattuk, hogy minden kérdésre, felvetésre egy-egy történettel válaszol, ennek kapcsán egy gyerekkori emléket idézett fel.

– A faluban, ahol laktam, két lakatya volt, így sok katonára jött-ment az utcán. Volt egy házaspár, a férj katonatiszt volt, jóvágású férfi, a feleség, Inci néni feltűnően szép, aranyszínű hajú, karsú, kimondottan vonzó nő, aki soha nem mosolygott. Ők ketten mindig egymásba karolva sétáltak, de sehogysem értettem, hogy egy ilyen szép, csinos nő miért nem mosolyog soha. Hétnyolc éves lehettem, amikor egy-

szer megláttam Inci nénit, amint a boltból kilépve körülnézett, majd meglátott valakit, és széles mosoly jelent meg az arcán. A mosoly egy, a falunkban ismeretlen, kimondottan jóvágású férfinak szólt, aki hosszú porköpenyben, széles karimájú kalapban, franciás meghajlással üdvözölte Inci nénit. A gyermeki fantáziám persze rögtön beindult, és azon kezdtem tünődni, vajon ők ketten ismerik-e egymást, és vajon miért mosolyog olyan boldogan Inci néni – adta elő újra gyermeki huncutsággal a számára azóta is rejtélynek számító történetet az újságíró.

Beszélget, meghallgat vagy éppen rizst főz

Egy igen drámai, de rendkívül emlékezetes történetet is megemlégett a marosvásárhelyi beszélgetés során Karácsonyi Zsigmond, amelynek a szereplőire, a hatgyerekes családra Erzsébet ma is szeretettel gondol. Öngyilkos lett az apa, az édesanya pedig egyedül maradt a hat gyerekkel, köztük egy nem látó kislánnyal. Bár óriási tragédia elevenedik meg a történetben, a teljes írásból az sugárzott, hogy boldogok, Schäffer Erzsébet írásainak egyik jellemzője, hogy bármilyen megdöbbentő történetet vet papírra, a végén mindig feloldja a tragédiát. Ugyanakkor a családot felkereső újságíró nemcsak szemlélőként van jelen, hanem be is segít az édesanyának.

– Azért mentem el hozzájuk, mert egy olvasótól érkezett egy levél, hogy van egy család, amely nem megy segélyért, a gyerekek nem várnak el készen semmit, de elromlott a számítógépük, próbáljunk meg segíteni. Az édesanya vagány nő volt, kacspát, kecskét, nyulat, tyúkokat tartott, és azt mondta a gyerekeknek, ha mindenki kiveszi a részét a teendőkből, akkor lesz számítógép, koncert, uszoda. Ha nem, akkor ottmaradnak a nyomorban – elevenítette fel az emlékeket Schäffer Erzsébet. Amikor megérkeztek a családhoz, mondta az édesanya, hogy el kell mennie Szekszárdra a gyerekekért, akik kollégiumban vannak, az ebédhez a kacska már megsült, csupán a rizst kellene elkészíteni, a vendégekkel együtt kilenc személyre, így Erzsébet nekiállt rizst főzni. Közben megérkezett a kocsi, a nem látó kislány, Emese is, aki elismerésre méltó módon boldogult, mindent kitapogatott, négykézlábra ereszkedett, és úgy indult a szobája felé, hiszen, amint a csodálkozó újságírónak elmondta, sosem lehet tudni, mibe botlik bele a házban, ahol öt másik gyerek is lakik. Majd odament a kacagó gerlék kalitkájához, bedugta az ujját az itatóba, és

felkiáltott: – Megint nincs vizük a kacagóknak! Mit csináltak ti itthon? Elment tapogatózva a csaphoz, és megtöltötte az itatót – idézte fel a család otthonában tapasztaltakat az újságíró, kiemelve, hogy megdöbbentő volt látni, mennyire természetes volt számukra ez az állapot, nem siránkoztak. Felelevenítette azt, amikor a nem látó kislány a szobájában lévő rengeteg kavicsot is megmutatta neki, elárulva, hogy mindeniknek neve van, és azok a barátai.

Az édesanya azt is elmesélte, hogy nem akart belenyugodni abba, hogy a kislánya nem lát, hiszen nem vakon született, hanem idővel egyre romlott a látása. Elvitte orvoshoz, természetgyógyászhoz, ahová csak lehetett, illetve az is kiderült, hogy egy időben elkezdett fényt látni a kislány, de ezzel egy időben hasfájásra kezdett panaszkodni. Hatéves körül lehetett, amikor azt mondta az édesanyjának, hogy nem akar látó ember lenni, úgy érzi, akkor egészen más lenne, és hagyja őt a vizsgálatokkal. – Ez nagyon drámai volt, két évbe telt az édesanyának, amíg elfogadta, hogy a lánya nem akar látni – tette hozzá a publicista.

Interjúalanyból jó barát

Az évek során számos emlékezetes élethelyzetbe csöppent bele, rengeteg érdekes emberrel találkozott, és vannak kedvenc családjai, amelyekkel a mai napig baráti kapcsolatot ápol. Egyik ilyen családdal úgy került kapcsolatba, hogy a Nők Lapja egy cseregyerek-akciót kezdeményezett, aminek a lényege, hogy vidéki gyerek menjen Budapestre, a városi gyerek pedig vidéken, tanyán nyaraljon. Az akció egyik ötletgazdjaként Erzsébet, miközben mazsolázott a beérkező levelek között, talált kettőt, ami felkeltette az érdeklődését. Az egyiket egy városi mérnök apa írta egy juhász családnak, ahová a hatodikos fia menni készült, az állt benne, hogy kéri a családot, ha a fia elmegy hozzájuk nyaralni, ügyeljen az angol nyelv gyakorlására. Erre visszairt a juhász apuka, hogy megígéri, hogy akár a kompon, akár a birkák hasa alatt, de oda fog figyelni az angol grammatikára. A frappáns válasz felkeltette az újságíró kíváncsiságát, és a két fiúval együtt vonattal leutazott a Tisza menti tanyára, ahol a házigazda igen szívesen fogadta, be is vonta a birkanyírásba, hogy megszolgálják a vacsorát. Igazi barátság szövődött közöttük, olyannyira, hogy a nagy tiszai árvízkor felhívta a gazda, hogy menjenek, mert baj van, sár, iszap borít mindent. Schäffer Erzsébet ma is emlékszik, hogy a szörnyű csapást látva mennyire össze voltak törve a kolleganőjével. A gazda azonban átölelte a vállát, és azt mondta: – Emlékszel az út melletti sárga virágokra? Ezek júniusban virítani fognak. Halod a madarakat? Most rakják a fészket, lesznek fiókák. Majd meglesz minden, nem vagyunk mi olyan jók, hogy néha ne kapjunk fönről egy nagy pofont! – idézte fel az utolsó találkozásuk pillanatait az újságíró, hiszen akkor látta őt utoljára, nemskára érkezett a hír, hogy a gazda belevesztett a Tiszába, ő, aki mindent tudott a vízről. Két gyerek maradt utána. Egy hónap múlva ismét hívták, hogy a felesége etette az udvaron a tyúkokat, összeesett és meghalt. A fiukkal azonban Erzsébet továbbra is tartotta a kapcsolatot, többször meglátogatták egymást, és örült az örömeinek, amikor megtalálta élete párját, majd gyerekei születtek.

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

Pisztáciás-narancsos-mangózelés torta

20 dkg jó minőségű vajot felolvasztok, majd 20 dkg darált zabkekszet és 5 dkg darált pisztáciát hozzákeverek. A tortaforma alját és oldalát alaposan kivajazom. Hat tojássárgát 20 dkg porcukorral, két lime levélvel, öt kis csomag vaníliás cukorral, két dl görög joghurttal, 50 dkg zsíros tejföllel (Theresia tejfölt használok), 25 dkg ricottával, két evőkanál étkezési keményítővel (vaníliás pudinggal is helyettesíthetjük) botmixerrel krémesre keverek, majd 180 fokon 35-40 perc alatt készre sütöm. 25 perc után csökkentem a hőmérsékletet 160 fokra. A gyümölcszeléhez egy érett mangót pürésítek, hozzáadok két vaníliás pudingport, és simára kavaram öt dl rostos Cappy narancslével, majd készre főzöm, és a kihűlt tortára simítom. Kb. 15 perc után, amikor már dermedni kezd, bevagdalom a szeleteket. A gyümölcszelére kerül a pisztáciakrém, ami még finomabbá és elegánsabbá teszi a tortát. Az ünnepi asztalon a helye.

Vörösfenyő-joghurtos káposztasaláta

Egy nagy fej káposztát felszeletelek, picit megsózom, és jól összegyúrom. Vastag majonéz készítek, ehhez két főtt tojássárgát és kevés citromlevet is adok a nyers tojássárgához, olajhoz és pici mustárhoz. Sózom, borsozom. Fél dl zsíros joghurtot, egy dl zsíros tejfölt, három cikk zúzott fokhagymát, egy kisebb fej sárga hagymát (lereszelve), egy evőkanál mézet, egy mokkáskanál füstölt fűszerpaprikát, 15 dkg aszalt vörös áfonyát, két felszeletelt avokádót alaposan összekeverek, és a káposztához adom. Ráreszelek két főtt tojást, ha szükséges, még sózom, borsozom. Alaposan összekeverem, és az étkezés után egy éjszakára a hűtőben tárolom, hogy összeérjenek az ízek. Önmagában is fogyasztható, de hússal a legfinomabb.

Paradicsomleves

Két nagyobb murkot, egy nagy zeller gumót, egy nagyobb fej hagymát lereszelek, kevés olajon megdinsztelem, feltöltöm két liter vízzel, és pár szemes borssal, ízlés szerint sóval, négy tyúkhúsleveskockával, 3-4 szál zellerzölddel főni teszem. Két nagyobb tojást habosra verek kevés sóval, hozzákeverek hat csapott evőkanál darabosabb búzadarát. Amikor forr a leves, beleszorgatom a grízgaluskát. Lassú tűzön nyolc percig főzöm, majd átfordítom a galuskákat. Öt perc után egy dl hideg vízzel meglocsolom őket, majd 3-4 perc után rátöltök 7 dl vastag házi paradicsomlevet. (Hígíthatjuk 1-2 dl forró vízzel a levest.) Vékony paprikás rántást készítek, és a legvégén összefőzöm a levestel.

Finom ünnepi linzer

Ezt a sütit már most elkészíthetjük, dobozokba helyezük, és karácsonykor csak előveszünk.

A hozzávalók: 50 dkg liszt, 20 dkg zsír vagy 30 dkg vaj, 20 dkg porcukor, egy sütőpor, két egész tojás, egy citrom reszelt héja. A tésztát kinyújtjuk, vigyázni kell, hogy ne legyen túl vékony. Egy kupakkal vagy egyébvel vágjuk ki a karikákat, amelyeket 160 fokon megsütünk. (Vigyázat, nagyon gyorsan sül!) Miután kiszütek a korongok, hagyjuk hűlni, majd egy részét sárgabaracklekvárral, a másik részét ribizlikocsonyával összeragasztjuk és dobozba tesszük. Rétegenként megszórjuk porcukorral. A lekvárhoz darált diót vagy darált mákot is keverhetünk. Sokáig eláll, és nagyon finom.

Jó étvágyat kívánok!

Minden tizedik gyereket bántalmaztak – leggyakrabban az iskolában

A tanév első két hónapjában minden tizedik gyermeket ért erőszak valamilyen formában, derül ki a Mentsük Meg a Gyermeket romániai szervezetének a napokban közzétett felméréséből.

A november 13–17. között végzett kutatásban 1957 hét és tizenhét év közötti gyermek, valamint 4788 szülő vett részt. Az elemi iskolások körében a bántalmazások esetei gyakoribbak, mint az általános iskolások, illetve négyszer magasabb, mint a tinédzserek körében – idézi a szervezet közleményét az Agerpres hírügynökség.

A szülők és gyermekek elmondása szerint az erőszakos cselekedetek leggyakoribb helyszíne az iskola (73,5 százalékban a gyermekek szerint és 87,7 százalékban a szülők szerint), majd a játszótérek következnek (13,3 százalék).

A gyermekek szerint ugyanakkor az esetek 10 százalékát az online erőszak teszi ki, míg a szülők szerint csak 4 százalékát. Az esetek mintegy 70 százalékában egy ismerős gyermek (osztálytárs, iskolatárs, barát) az agresszor, 25 százalékában pedig egy ismeretlen gyerek. A gyermekek ritkán említették agresszoroként a pedagógusokat (az esetek 3,8 százalékában), a szülők azonban ennél többször (8,1 százalék) – mutatott rá a szervezet.

Arra a kérdésre, hogy kértek-e segítséget, vagy elmesélték-e a történeteket egy felnőttnek, a gyerekek egyharmada azt válaszolta, hogy egy felnőttnek sem beszélt az átéltéről. Amikor azonban az esetet jelentették egy felnőttnek, az a 10 esetből majdnem 9-ben közbelépett a gyermek támogatására.

A kutatások azt mutatják, hogy a zsenge korban az erőszaknak való kitettség hatással lehet az agy fejlődésére, a tanulási képességekre és az érzelmi kötődésekre. Az iskolai környezetben megtapasztalt erőszak krónikus szorongáshoz, depresszióhoz, gyenge tanulmányi teljesítményhez és lemorzsolódáshoz is vezethet.

Az erőszak jelenléte a gyermekek között pedig szokássá teheti és felnőttkorra is átviheti az agresszív viselkedést – mutatott rá közleményében a szervezet. A Mentsük Meg a Gyermeket szerint krónikus traumához és társadalmi elszigeteltséghez vezethet az erőszaknak való kitettség, valamint az ilyen eseteket megfelelően kezelő (a gyermek biztonságérzetét szem előtt tartó) rendszer hiánya, míg a korai beavatkozás jelentősen csökkenti a hosszú távú negatív hatásokat.

A szervezet támogatja a gyermekvédelmi politikák bevezetését a gyermekekkel foglalkozó valamennyi intézményben (iskolák,

sportklubok, napközi otthonok, egészségügyi központok, szociális, kulturális vagy oktatási szervezetek). Ki kell alakítani többek között „egyértelmű és hozzáférhető” mechanizmusokat, amelyek révén a gyermekek jelenthetnek minden olyan helyzetet, amely miatt nem

érik magukat biztonságban. Ugyanakkor minden intézményben lennie kell egy gyermekvédelemmel felelős alkalmazottnak, illetve pontos és részletes eljárást kell kidolgozni, kivizsgálni és követni a felmerülő aggályokat. (Agerpres)

A tihanyi apátságot megújító zenész

Szilágyi Mihály

Lépten-nyomon találkozunk olyan emberekkel, akik évszázadokat meghatározó terveket váltottak valóra, és mindezek mellett képzett, jó zenészek voltak. Ezek a zenélni tudó emberek mind arról mutatnak példát, hogy zenével, zenéléssel szebb az élet, a zene nem gátló tényező, hanem inkább elősegíti a találékonyságot.

A tihanyi apátság története közel ezer esztendőre nyúlik vissza. Ez az intézmény egy kulturális, vallási és nemzeti központunk is. Mindannyian tanultuk, hogy ennek az egyházi központnak az alapító levele a legelső olyan nyelvemlék, amely magyar szavakat is tartalmaz. A teljes egészében fennmaradt okirat 1055-ben íródott, I. András király idején.

Az apátság története hullámvölgyeken és hullámcúcsokon át folytatódott. A mohácsi csatát követően az apátság megszűnt egyházi intézményként létezni. A szerzetesek helyére katonák költöztek, és végül az erődítmény alakították a középkori épületgyűjtést. A százötven éves török időszakot követően meglepő fordulat következett az apátság krónikájában. A Magyarország felszabadításában közreműködő osztrák hatalom a visszahódított területeken lévő javakat csak úgynevezett fegyverválság kifizetése után szolgáltatva vissza egykori tulajdonosainak. Mivel a magyarországi bencés rend nem tudott fizetni, a birtok az ausztriai alturburgi bencés apátság tulajdonába került, és csak 1716-ban sikerült visszavásárolni.

Elképzelhetjük, hogy a történelem viharában megtépzott egykori templom és kolostor pusztulásnak indult. A váltságdíj kifizetése után az újra életre kelő intézmény vezetői előtt hatalmas feladat állt: újjá kellett építeni az apátságot.

Az apátság teljes felújítása több mint fél évszázadig tartott, ezalatt három neves apátja volt a kolostornak, akik a munkálatokat is vezették: az első Grassó Villebald (1716–1740), utána következett Lécs Ágoston (1740–1760), végül Vajda Sámuel (1760–1786) érte meg a végső felszentelést.

A három apát közül Lécs Ágoston volt az, aki az épületegyüttes felépítését intézhette. Szerzetesi alázatosságból vagy egyéb okokból keveset tudunk az életrajzáról. 1698-ban született, Pannonhalmán és Nagyszombaton tanult, 1724-ben szentelték pappá, 1733-tól pedig már teológiai tanárként tevékenykedett Győrben. 1740-ben Tihanyba neveztek ki, mert rátermettségével ő számított a legalkalmasabbnak, hogy az apátság már elkezdett megújítását folytassa.

Lécs Ágostonról azt írják, hogy rendkívül nagy hatású prédikátor és ügyintéző volt. Az ő idején zártak le az apátság birtokpereit, és nem csak az építkezést felügyelte, hanem tovább gyarapította az apátság vagyonát. Előrelátó ügyintéző volt, mert az építkezés mellett célul tűzte ki a protestánsok visszatérítését a katolikus egyházba. Egyértelmű, hogy ezt csak kiváló prédikátorként tehette meg, és még fel kellett mutatnia egy olyan jövőképet, ami meggyőzte a protestáns embereket arról, hogy ér-

demes visszatérni a katolikus egyházba.

Lécs Ágostonról feljegyezték, hogy 1742 telén beszakadt alatta a Balaton jege. Akkor még 44 éves volt a vasakarátú, számtalan tervet szövögető apát. Úgy látszik, Istennek tetsző munkát végzett, mert túlélte a veszélyes kalandot.

1754-ben befejeződtek az építkezések, de a templombelső munkálatai még több évtizedig tartottak. Az apát nemcsak jó ügyintéző és prédikátor volt, hanem zenész is. Annnyit tudunk róla, hogy a hegedű mestere szót a kezében, de az orgona is ugyanolyan engedelmes hangszerré változott, ha Ágoston apát kezdett el játszani rajta.

Bár két hangszer mestere volt, kevés lehetősége adódott közkinccsé tenni zenei tudását. Ennek az volt az egyszerű oka, hogy az épülő templomban még nem volt orgona.

Az apátság felépítése mellett az egyházi birtokon lévő vízforrásokat is megtisztította, mert tudta, hogy a tiszta (élő) víz az élet egyik feltétele. Kitűnő pedagógusként belátta, hogy csak úgy lehet megalapozni az apátság jövőjét, ha szakembereket képeznek. Ágoston maga vállalta a bencés növendékek tanítását is, így a kolostor létszáma az ő idejében elérte a tíz főt. Mai szemmel nézve nem nagy szám ez a tíz fő, de ha a korszakra gondolunk, és arra, hogy egy frissen épülő apátság ügye mennyi odafigyelést és cselekvést igényel, akkor mély elismeréssel adózhatunk Lécs Ágostonnak.

Az építkezések befejeztével elkezdődtek a templombelső díszítőmunkálatai. Lécs egy bizonyos Stuhloff Sebastyén nevű faragó-

Ismeretlen magyar festő alkotása a templomépítő Lécs Ágostonról

mestert hívott erre a feladatra. A faragás amolyan szerzetesi életet élt, de sose lépett be a rendbe. Olyasmit is mondtak róla, hogy az általa faragott oltárkép jobb oldali térdeplő angyala elhunyt szerelmét ábrázolja.

Lécs Ágoston hegedűs, orgonista és templomépítő apát emlékét mai

napig őrzi a címer, amelyet több helyen is kőbe faragtak. A főkapu fölött lévő szemöldökkő ma is őrzi Lécs emlékét: az ALAT betűk azt jelentik, hogy Augustinus Lécs Abbas Tihaniensis. A nagy hatású apát haláláig, 1760. január 21-ig gyakorolta hivatását, végezte a reá bízott feladatokat.

	1.	LOVAT ETET	AZ EGYIK PINCÉR	BRENNUS NÉPE	AMELY SZEMÉLY	BESZÓLI	LENDÜLET	SZELID VAD TÖRZSI VARÁZSLÓ	TÖMEGESEN PUSZTÍTÓ	A NOBÉLIUM ÉS A JÓD VEGYJELE	MOCSÁRI NÖVENY VÁG NÉMA HUNI	RAGADOZÓ HAL ERŐSEN SÍR	... FITZGE- RALD, JAZZ- ENEKESNŐ	KIHALT FU- TOMADÁR	KÖNNYEZIK
Fjodor Ivanovics Saljapin világhírű orosz operaénekes véleményét idézzük a rejtvény főszóiraiban.	A														N
	BENINI HEGY							VISSZATÉRO TÉTEL (ZENE) SZÁMSZERÜ TENY					ANGOL FÖREND ... VÁG (RÉGI GYÓGYMÓD)		
	INDONÉZ SZIGET					OL. HEGE- DÜKÉSZÍTŐ					FARKAS- VEZÉR				A JÓD VEGYJELE RINGO ... (DOBOS)
	HOLD (ANGOL)					SZIGET (OLASZ)					FÉSZKES FENE				
2.	A	BUENOS ... (DÉL-AMERI- KAI FŐ- VÁROS)	LÁGY (MI- NOR) SKÁLA SARJNEM- ZEDÉK		RAJONGVA SZERETŐ HOSSZÚ NŐI SÁL					NÖVENY- VILÁG AUTOVERS. (JEAN)				ÜRES SÁVI ZOMÁNC- FELE	
BŰNHÖDŐ				KÉTESI SZÉGYELL		KETTŐZVE: ZOLA-HÖSNŐ A RÁDIUM VEGYJELE			PARTSZA- KASZI ZAMAT		GERMÁNIUM VEGYJELE		VÉTLENŰ VETII KERTI MUN- KÁT VÉGEZ		
ELÓTAG: EZER KERAMIKU- SOK HELY- SÉGE		TÁBORI LAKHELY ÉNEKEL				LEL BOSSZÚT ÁLL					OSTROMOL NŐI NÉV VAGY AUTO- PÁLYA				
			DOLGOZIK A MOZDONY TOLAKODVA HALAD			VASÚTI VENDÉGLŐ SÍRÁSRA KÉSZTET						KÖNNYŰ NYÁRI CIPŐ REDING... (TÖK ALSÓ)			
TÍZ (ANGOL)		CHATEAU- BRIAND-MŰ ATTÓL KEZDVE!			SZLÁV NÉP MELY SZEMÉLY?					TE ÉS ÉN KILOLITER (RÖV.)		ÍRTA VALA OPUS (RÖV.)			
VERMET KÉSZÍT ELŐD		NÁLA LEN- TEBRŐL ELEM PARÁNY			BŰNÜGYI REGÉNY TRÓJA VESZTE					TOJÁSOKON ÜL A TYÚK VÖRÖS ... (VIKING)				LITER (RÖV.) TEKER	
		KORALL- ZÁTONY ELEVÉN, MOZGÉKONY		MADÁR KICSINYE FR. FIZIKUS (HENRI)					ELÁRASZT HELYSÉG GYŐR KÖZELÉBEN				RÓMAI 101 ... BABA (S. KANETO FILM)		
MESEBELI TÖRPÉK SZÁMA		A LUTÉCIUM VEGYJELE KEBEL		PANAMAI AUTÓJEL HULL		SKÁLAHANG OROSZ RENDEZŐ			ERREFELE! TEREP- JÁRÓ		... CAPONE (GENGSZTER) TÉRBELI ALÁK		HOLLAND VÁROS ÁDÁM PÁRJA		
ÁLLATI FEKHELY		ARAB NŐI NÉV LETT SAKKO- ZÓ (MIHAIL)				OKTAT PÁROS SZÓLAMI					SZIBÉRIAI FOLYAM CSONTHÉJAS GYŰMÖLCS				IDŐMÉRŐ
EURÓPAI NÉP			OSZTRÁK ZENESZER- ZŐ (ROBERT) BESZEGI			ELAKAD ALKOTÁS						KARDDAL HARCOLÓ RÓMAI 1050			
... GROS (NAGYBAN)		OLASZ- ORSZÁGI RÉGIO NULLA			ILYEN BOT IS VAN OLASZ AUTÓJEL					GYŰRETLÉN RÓMAI 50			AZ ARGON VEGYJELE FÉLÉVI!		
L.N.J.	M								TOVATASZÍT				KORSZAK		

November 21-i rejtvényünk megfejtése: **Mindig pesszimistától kérj kölcsön; ő nem várja, hogy visszaadd.**

Egy felejthetetlen VIBE ígérete DIMITRI VEGAS & LIKE MIKE-kal

Bejelentette első nemzetközi húzónevét Erdély legnagyobb magyar fesztiválja, a VIBE, mely december 2-től indítja karácsonyi Mystery Christmas Box kampányát is, a marosvásárhelyi Plaza M-mel közreműködve.

A VIBE eredményes évet tudhat maga mögött, mert az új helyszín új távlatokat nyitott a fesztivál életében, lehetővé téve a hosszú távú tervezést és infrastruktúra-építést, a VIBE Street eseményei révén a fesztivál közösségformáló erejét sikerült kiterjeszteni az év más időszakára is, és nem utolsósorban a résztvevői szám növekedésének köszönhetően először pályázhattunk az European Festival Awards legjobb közepes méretű fesztiváljának kategóriájában.

A VIBE mára nemcsak a nyár egyik legjobban várt eseménye, hanem fontos szereplője Maros megye kulturális és gazdasági életének, és ezt tovább szeretnénk erősíteni 2025-ben is.

Közönségkedvencek a VIBE-on

Mint az előző években, a közönség szavazhatott arról, hogy kik lépjenek fel a következő VIBE-on. Az idei kívánságlistát több mint 2000 fesztiválózó töltötte ki, ez alapján kezdett összeállni a zenei kínálat. A kívánságlistából kiderült, hogy sokan szívesen látnák a világ egyik legismertebb DJ-duóját, Dimitri Vegas & Like Mike-ot a VIBE nagyszínpadán. A legnagyobb nemzetközi fesztiválok állandó sztárjai elfogadták a meghívást, és a tőlük megszokott energikus és látványos show-val készülnek a VIBE-ra.

De nem csak miattuk érdemes jegyet váltani, változatos zenei élményt ígér a többi bejelentett fellépő is, úgymint a 6363, a BSW és a Gang, a Döndi Duó & Roli Zenekar, Desh, Dzsúdó, Lmen Prala, Moriones és a Parno Graszt. A lista hamarosan újabb nevekké bővül.

Egy doboz tele élményekkel: Mystery Christmas Box by Plaza M

Az élmény a legjobb ajándék! – a VIBE valóban hisz ebben, ezért született meg a Mystery Christmas

Box by Plaza M, amely december 2-től rendelhető a marosvásárhelyi Plaza M-ben, illetve beszerezhető a promóterhálózaton keresztül. Ez a különleges ajándék tökéletes választás fesztiválrajongóknak és mindenkinek, aki élményeket szeretne ajándékozni, hiszen egy dobozba zárva teremt meg a rejtély és az élmény izgalmas kombinációját!

Mitől Mystery Box?

Minden doboz egyedi meglepetéseket rejt, emellett garantáltan tartalmaz:

- VIBE-bérletet a 2025-ös fesztiválra,
- stickereket,
- kulcstartót,
- egy kuponkódot, amellyel meg lehet nyerni a több mint 3000 nyeremény egyikét, például VIP upgrade-et, hoodie-kat, pólókat, ingyenes kempingbelépőket, exkluzív VIBE-kiegészítőket: gymbaget, totebagnet, sapkát vagy zoknit;
- egyedi utalványokat 10%, 25% vagy akár 50% kedvezménnyel, amelyek jegyek, bérletek és merchek vásárlására használhatók.

A kuponokat 2024. december 2. és 2025. január 31. között válthatják be a vásárlók. A Mystery Christmas Box by Plaza M elérhető személyesen a Plaza M-ben, a VIBE promóterhálózatán keresztül, online a vibefestival.ro oldalon, hogy bárki kényelmesen, otthonról is beszerezhesse.

A Mystery Christmas Box hivatalos partnere, a Plaza M külön ajándékkal kedveskedik minden Maros megyei vásárlónak.

A Mystery Christmas Box by Plaza M ára 349 lej, kempinggel együtt 488 lej, a VIP-verzió pedig 749 lejbe kerül.

Érdemes figyelemmel követni a VIBE és a Fashion Corner közösségi oldalait: a Fashion Corner oldalán helyi alkotók és tervezők ajándékötletei várnak, míg a VIBE oldalán az adventi kalendárium segít ünnepi hangulatba kerülni, szívet melengető, napi meglepetésekkel. (közlemény)

MAROS MEGYEI TANÁCS

Közlemény nyilvános közvíta megnyitására

A Maros Megyei Tanács 2024. november 27-én nyilvános közvíta bocsátja a következő normatív jellegű okirattervezetet: „Határozattervezet a mezőgazdasági termékek 2025. évi átlagárának megállapítására, a törvény előírásainak megfelelően, a természetben megállapított haszonbér leiben történő felbecsülése érdekében”.

A normatív határozattervezethez kapcsolódó dokumentáció tartalmazza:

- A javasolt jogszabály elfogadásának szükségességére vonatkozó jóváhagyási jelentést;
- A Gazdasági Igazgatóság szakjelentését;
- A Jogi Szolgálat jelentését;
- A határozattervezet mellékletét.

A dokumentáció megtekinthető:

- az intézmény internetes oldalán, a www.cjmures.ro címen, a Normatív határozattervezetek menüpontban;
- az intézmény székhelyén: Marosvásárhely, Győzelem tér 1. szám, 1-es iroda;
- a normatív határozattervezet másolata igénylés alapján beszerezhető az intézmény iktatójába benyújtott kérés alapján.

A normatív határozattervezettel kapcsolatos javaslatok, észrevételek, ajánlásértékű vélemények 2024. december 9-ig nyújthatók be:

- az intézmény internetes oldalán található online űrlapot kitöltve; az űrlap a „Relații și informații publice - Guvernare transparentă, deschisă și participativă, standardizare, armonizare, dialog îmbunătățit” menüpontban található, *F.P.S. 19.07 - Formular pentru colectarea de propuneri* néven;
- elektronikus levél formájában a következő e-mail címre: cjmures@cjmures.ro;
- postai úton, a következő címre: Marosvásárhely, 540026, Győzelem tér 1. szám;
- az intézmény székhelyén, Marosvásárhely, Győzelem tér 1. szám, 8-16 óra között.

A vélemény benyújtásakor fel kell tüntetni a következő megjegyzést: Javaslatok a „Határozattervezet a mezőgazdasági termékek 2025. évi átlagárának megállapítására, a törvény előírásainak megfelelően, a természetben megállapított haszonbér leiben történő felbecsülése érdekében” című határozattervezet vitájához.

A javaslatokat közzéteszik az intézmény internetes oldalán, a Normatív határozattervezetek menüpontban.

Az írásban benyújtott és megfogalmazott ajánlások figyelmen kívül hagyását az intézmény írásban megindokolja.

Az érdeklődők számára lehetőség van találkozni megszervezésére, amelyen nyilvánosan megvitatják a normatív határozattervezetet, amennyiben ezt egy törvényesen bejegyzett egyesület vagy egy másik közhatóság írásban kéri 2024. december 9-ig. További információkért a következő elérhetőségeken állunk rendelkezésre: telefon: 0265-263-211, mellék: 1230, e-mail: stan.lavinia@cjmures.ro, kapcsolattartó: Lavinia Stan

Péter Ferenc
ELNÖK

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Az elnökválasztás első fordulójából kikerült politikai szereplők híre és neve, háttere semmiféle demokráciára nem jelent garanciát. Legalábbis ez jön le a kommentárokból, életrajzi ismertetőkből, pályarajzolatokból. Mert azok számára, akik nem bíjják naphosszat a hírtévéket és a hírügynökségi jelentéseket, a közmédiát és a digitális agymosodát hanyagolják, azok számára ezek ismeretlen nevek, az ismeretlenből tartanak a balsorsral karonfogva a bizonytalan jövőndő irányába. Hatalmat, széket, hatáskört, vas- vagy vaktörvényeket szeretnének, a polgárok nyakára hágva.

Sok más aggasztó jel és negatívum mellett, alulírott véleményezőknek azt tűnt fel, hogy az első forduló jelöltje magas rangú

ENSZ- és EU-hivatalnok volt évenként keresztül. Karrierje a hazai és az európai közös intézményeken keresztül ívelt fel. Emezek – mint hallható – semmiféle hatással nem voltak politikai meggyőződésére, kultúrájára. Holott esküje szerint azoknak az értékeknek az őrzőjének, fejlesztőjének, továbbadójának kellett volna lennie, amelyeket tagad, választási kampányszövegeiben, nyilatkozataiban megtagad, elvet. Mindent összevetve – esküszegő.

Lehet, hogy fasizmusa, Vasgárda-csodálata vastag máz, amelyet a legprimitívebb választók megnyeréséhez használ(t). Úgy

tűnik: jó fogás volt, hasznot hajtó, hiszen a legtöbb szavazatot hozta. Olyanok szavaztak rá, akik bedőltek neki. Akiknek a tudatalattijába lesüllyesztett, őstől örökölt meg-

Csütörtöki kimenő – Sebestyén Mihály rovata –

győződését a felszínre hozta. Már nem kell a toleranciától, a multikulturalitástól, a kisebbségek pozitív diszkriminációjától tartani. Brüsszeltől el kell távolodni. (Erre is van példa a szomszédból.) Hiszen Trump győzelme is ebben rejlett. Sokan mondják, hogy a román

választópolgár már unta a szocdem és liberális fecserészt, tehetetlenséget, és azt gondolta, aki radikálisan nagyot mond, mást és újat fúj, az talán még megváltást is hozhat a honi állapotokban.

Euroszeptikus, EU-főhivatalnok, Putyin-szimpatizáns, a NATO-tagország elnökjelöltje. Antiszemita, mert az állt jól egy nacionalista jelöltnek a múltban is, és úgy tűnik, manapság is kifizetődő. Aki nem antiszemita, annak a palesztinokkal gyűlik meg a baja, és az nem lehet méltó Zelea Codreanuhoz.

(Egyébiránt az általános tájékozatlanság ellen, ami a Vasgárdát illeti, el kellene olvasni Miskolczy

Ambrus kiváló történeti munkáját. A Vasgárda két kötetét. Onnan kiderül, hogy a Mihály Arkangyal Légioja nem annyira a magyarok ellen volt, miként azt sokan hiszik, hanem elsősorban a zsidókat szerte volna kiirtani, és ebben találkozott, azonos követ fűtt az akkori magyar szélsőjossal.)

Csak remélni lehet, hogy a közmondásosan rugalmas román (kül)politika felülírja Călin Georgescu irányvonalát.

Órá bizonyosan nem szavazhat demokratikus meggyőződésű ember, józan és racionálisan gondolkodó román állampolgár. Eddig a fenntartható fejlődés felelőse volt, funkcióját tekintve. Ha nem vigyázunk, és győz, akkor új hivatása a fenntartható fasizmus lesz.

Női kézilabda-Eb

Jó esély kínálkozik egy szép eredményre hazai pályán

A magyar női kézilabda-válogatott előtt jó esély kínálkozik egy szép eredmény elérésére, a célként meghatározott hat közé kerülésre a csütörtökön kezdődő és december 15-ig tartó magyar-osztrák-svájci közös rendezésű Európa-bajnokságon.

2020 januárjában derült ki, hogy Ausztriával és Svájjal együtt Magyarország adhat otthont a tornának. Eredetileg Budapest, Debrecen, Innsbruck és Bazel volt a négy helyszín, a magyar fővárost azonban tavaly márciusban Bécs váltotta. A debreceni helyszín két csoport küzdelmeinek – köztük a magyar válogatott négyesének –, illetve az egyik középdöntő-csoportnak ad otthont.

Arra, hogy Golovin Vlagyimir szövetségi kapitány olimpiai hatodik helyezett együttese továbblépjen az első körből, nagy az esély, ugyanis a kontinensviadalon újonc török válogatott csütörtöki, illetve az északmacedón együttes hétfői legyőzése is papírforma lenne.

Az A csoport legfontosabb találkozásának egyértelműen a svédek elleni, szombati rangadó ígérkezik.

A két fél jól ismeri egymást: egy éve a világbajnokságon a társrendező skandinávok nyerték 26-22-re a középdöntő gótebörgi találkozóját, aztán idén áprilisban a magyar válogatott éppen a kontinensviadal egyik helyszíneként szolgáló Főnix Arénában múlta felül 28-25-re északi ellenfelét. A nyári olimpia negyedöntőjében pedig az utolsó percben még vezettek Klujber Katrinék a svédek ellen, ám végül a rivális hosszabbításban felülkerekedett.

A csoportkörből az első két-két helyezett jut a középdöntőbe, és viszi magával a szintén továbbjutott csapat elleni eredményét.

Az olimpiai játékok után több válogatott is megújulóban van, miközben Golovin együttese kisebb változtatásoktól eltekintve együtt maradt. A Franciaországban szerepelt csapat tagjai közül csak Albek Anna és Debreczeni Klivinyi Kinga nem tagja a mostani keretnek, amelybe bekerült Faluvegi Dorottya, Csikos Luca és Tóth Nikolett.

Középdöntőbe jutás esetén a B csoport (Montenegró, Románia, Szerbia, Csehország) és a C csoport (Franciaország, Spanyolország, Lengyelország, Portugália) két-két továbbjutójával mérkőznek a magyarok, szintén Debrecenben. A várhatóan szembejövő válogatottak közül egyértelműen a világbajnok és ötkarikás ezüstérmes francia a legerősebb, amellyel októberben két felkészülési találkozót játszott a magyar csapat, ebből egyet megnyert (30-27), egyet elveszített (22-26).

A magyar válogatott kifejezetten jól szerepelt az eddigi – legalább részben – hazai rendezésű világvizsgálatokon: az 1982-es és az 1995-ös világbajnokságon ezüst-, a 2004-es kontinensstornán bronzérmes, a 2014-es Eb-n pedig hatodik lett. Ez utóbbival már teljesítené

a nemzeti csapat a magyar szövetség célkitűzését, azaz a legjobb hatba kerülést. Ehhez középdöntőcsoportja első három helyének valamelyikén kell zárnia: az első két hely elődöntőt ér, a harmadik pedig az ötödik helyért játszhat. A helyosztókat Bécsben rendezik.

A felkészülés három állomásból állt. Szeptemberben Románia volt az ellenfél, az első, zárt kapus meccs eredményét nem hozták nyilvánosságra, a másodikon 37-28-as magyar siker született. Októberben következett az említett franciaországi túra, majd múlt pénteken a szlovákok 38-31-es, vasárnap pedig az ukránok 38-19-es legyőzésével hangolt a csapat.

Ez lesz a 16. női Európa-bajnokság, de az első, amelyen már 24 csapat vesz részt. A magyar együttes eddig minden Eb-n ott volt, legjobb eredménye a 2000-es aranyérem, a legrosszabb a 2016-os 12. hely. Legutóbb, két évvel ezelőtt Szlovéniában a 11. helyen végzett.

Két női Eb-rekordot továbbra is a magyarok tartanak: 2000-ben a válogatott 23 góllal győzte le Ausztriát – ezt a csúcsot később a norvégok is csak beállítani tudták, megdönteni nem –, négy évvel később Radulovics Bojana 72 találattal lett gólkirály.

Előtte egyébként már kétszer volt magyar a legeredményesebb játékos: 1994-ben és 2002-ben is Farkas Ágnes, a torna legjobbjának pedig 2000-ben Siti Beátát választották. A két évvel ezelőtti Eb álomcsapatában Klujber Katrin révén magyar volt a jobbtároló.

Ezen a tornán búcsúzik a címvédő és olimpiai bajnok norvég válogatott szövetségi kapitányi posztjától a világ egyik legsikeresebb kézilabdaedzője, Thorir Hergeirsson. Az izlandi szakvezető 2001 óta tagja a szakmai stábnak, előbb Marit Breivik másodedzője volt, a kapitányi posztot pedig 2009 óta tölti be. Az elmúlt 15 évben az olimpián két arany- és két bronz-, a világbajnokságon három arany-, két ezüst- és egy bronz-, az Európa-bajnokságon öt arany- és egy ezüstérmes nyertek az irányításával a skandináv ország legjobbjai.

A belépőjeggyel vagy bérlettel rendelkezők kedvezményes áron vehetnek Magyarország 24 tömegközlekedési napijegyet, a debreceni tömegközlekedést pedig ingyen használhatják. A MÁV a magyar válogatott debreceni mérkőzése után mentesítő járatokat indít Budapest felé.

Altmár Kristóf és Horváth Márton révén magyar játévezetői páros is tevékenykedik a tornán, bemutatkozásukra pénteken az innsbrucki Hollandia-Izland meccsen kerül sor.

Már kapható a tematikus Nemzeti Sport Magazin, amelyben a többi között megtalálható a torna teljes programja, a magyar csapat és az ellenfelek bemutatása. A kontinensviadalt az M4 Sporton, az M4 Sport+-on, a Kossuth rádióban és a Nemzeti Sportrádióban is követhetik majd az érdeklődők. (MTI)

Történelmet írt Szócs Bernadette

Bálint Zsombor

Fantasztikus teljesítménnyel zárta az idejét a marosvásárhelyi születésű, sajnos továbbra is a bukaresti Steaua klub színeit képviselő asztaliteniszező, Szócs Bernadette. A Fukuokában (Japán) rendezett világpapadöntőn bronzérmes lett.

Szócs Bernadette számára nem sikerült a várakozásnak megfelelően a párizsi olimpia, ahol elmaradt saját elvárásaitól is, így néhány helyet visszaesett a világranglistán. A fukuokai VK-döntőre a világranglista legjobb 16 játékosát hívják meg, Szócs pedig a referenciadátumon a 17. helyen állt. Szerencséjére azonban a ranglistavezető kínai Szun Jing-sa sérülés miatt visszalépett, így ő bekerült a top 16-os mezőnybe. Nem először volt ott, a tavaly már részt vett a döntőn, akkor azonban már az első körben búcsúzott. Az idén sem adtak neki sok esélyt, hisz Jing-Sa hiányában is a rajthoz öt (!) kínai versenyző sorakozott fel (ennyien nem indulhatnak sem az olimpián, sem a világbajnokságon), az ázsiaiak részéről pedig még volt öt japán, két dél-koreai és egy tajvani, a többi kontinenst csak Szócs Bernadette, az osztrák barátnője, Sofia Polcanova, valamint a Porto Ricó-i Adriana Diaz képviselte.

A versenyen azonban minden papírformát felborítva, Szócs Bernadette történel-

met írt, nem csupán túljutott az első körön, ahol azt a japán Hina Hajatát verte 3-1-re, akit a korábbi öt találkozón egyszer sem sikerült legyőznie, hanem nyert a házigazdák másik képviselője, Szacuki Odo ellen is három sima játszmában, amivel bejutott a világ legjobb négy játékosa közé.

Hogy mekkora eredmény ez, mondjuk el, hogy Ázsián kívüli asztaliteniszezőnek, még SOHA nem sikerült a legjobb négy közé kerülni VK-döntőn, és az utóbbi évtizedekben ez a világbajnokságokon vagy olimpiákon sem szokott előfordulni.

Aztán pedig az elődöntőben hajszálon múlt, hogy legyőzze a világ második játékosát, a kínai Vang Man-jut. Ezt a meccset már négy győztes szettig játszották, és úgy tűnik, a kínainak nem okozt majd gondot a siker, hisz 3-0-ra vezetett. Bernadette azonban megmakacsolta magát, és miután a negyedik szettet hosszabbításban 12-10-re nyerte, a következő kettőben 11-7-re, és ismét 12-10-re nyert, amivel kiegyenlítette az állást. Egy szettre volt ekkor a VK-döntőtől, ezt sajnos azonban nem sikerült elérnie, mert az utolsó játszmában 11-4-re alulmaradt.

Eredménye viszont így is történelmi átöröksenek számít, és ezzel ismét javított világranglista-helyezésén, a 14. helyet foglalja el, előtte pedig kizárólag ázsiai sportolók találhatók.

Fotó: Szócs Bernadette Facebook-oldala

Napirenden az európai sportmodell

A régóta vitatott európai sportmodell is napirenden volt az oktatási, ifjúsági, kulturális és sportügyi EU-tanács keddi ülésén Brüsszelben.

Schmidt Ádám magyar sportért felelős államtitkár elmondta, hogy az európai uniós tagországok illetékes miniszterei több napirendi pontot is megvitattak, ezek egyike az európai sportmodell, amely, mint mondta, régóta vitás pont az országok között, mert „szembeállítja egymással a nagyobb, tehetősebb államok érdekeit a kisebb, kevésbé gazdagokkal”.

Mint mondta, a versenyztetés lényege, hogy mindenkinek joga és lehetősége legyen részt venni mindenfajta nemzetközi sporteseményen, aláhúzza: a kisebb államoknak is meg kell adni a jogot, hogy akár a legmagasabb szintű nemzetközi megmérettetésre is kvalifikálják magukat.

Hangsúlyozta: ez azzal is együtt jár, hogy nekik sem szabad kimaradni a nemzetközi sportszövetségek bevételeiből, amelyeket

ezek a szövetségek a tagállamoknak visszaosztanak.

Schmidt Ádám reményét fejezte ki továbbá, hogy az ülésen elfogadják a nagy nemzetközi sportesemények előkészítéséről szóló tanácsi következtetéseket.

Az ülésen részt vett Aleksander Ceferin, az Európai Labdarúgó-szövetség elnöke is. Nem titok, hogy a téma azt követően vált hangsúlyossá, hogy néhány nagy európai labdarúgóklub zárt szuperligát szándékozott indítani, amely a kisebb országokat kizárta volna a versenytől.

Ez a modell a kosárlabdát is érintheti, hisz ebben a sportágban már jó ideje működik a hasonlóan elitista alapon szerveződött Euroliga, amelybe a szegényebb klubok akkor sem juthatnak be, ha netán jó képességű kerettel rendelkeznek, már csak az infrastrukturális követelmények teljesíthetlensége okán is. De megemlíthető a kézilabda BL kérdése is, amely zárt körű, meghívásos rendszerre épül.

Dél-afrikai előzetes megbeszélés a NOB-bal

A Dél-afrikai Köztársaság megkezdte az előzetes megbeszéléseket a Nemzetközi Olimpiai Bizottsággal a 2036-os nyári játékok megrendezéséről. Az afrikai földrész még sosem volt olimpiai rendező.

Az ötkarikás hírekre szakosodott insidethgames.biz internetes honlap kedden számolt be arról, hogy a Dél-afrikai Köztársaság olimpiai és paralimpiai bizottságának küldöttsége – élén Gayton McKenzie sportminiszterrel – ellátogatott a NOB lausanne-i központjába, ahol Thomas Bach, az ötkarikás szervezet márciusban távozó elnöke fogadta.

A tárgyalás jelzi, hogy a NOB felkarolta a dél-afrikai kezdeményezését, és a „kontinens olimpiai álmai minden eddiginél közelebb kerülhetnek”.

„A NOB nagy örömmel üdvözlözi az érdeklődést, a dél-afrikai kormány egységes elkötelezettségét, valamint a NOB dél-afrikai tagjának és tiszteletbeli tagjának támogatását. A projektet a dél-afrikai olimpiai játékok

megrendezésére irányuló pályázatként mutatták be, és az egész afrikai kontinens számára ez a kezdeményezés elvezethet egy napon az első afrikai olimpiához” – fogalmazott Thomas Bach.

Gayton McKenzie azt emelte ki, hogy egy izgalmas és új folyamat elején járnak, amelynek lehet az a végeredménye, hogy a Dél-Afrikai Köztársaság rendezheti a 2036-os olimpiát.

Az idei párizsi játékok után 2028-ban Los Angeles, 2032-ben pedig az ausztráliai Brisbane lesz a házigazda.

A 2036-os nyári olimpia helyszínéről várhatóan 2027 és 2029 között dönt a NOB. A tizenkét év múlva esedékes játékok megrendezése iránt többen is érdeklődnek. Kinyilvánította szándékát többek között India, Lengyelország, a chilei Santiago, Izszambul, Doha, két spanyol város, Barcelona és Madrid, valamint Nusantara, Indonézia új fővárosa is. A lehetséges pályázók sorában ott van Budapest is.

**CSÁRDÁSKIRÁLYNŐ
ÉS A TÖBBIÉK**

Fellépők:

Oszvald Marika   Peller Károly   Szolnoki Tibor   Zsádon Andrea

Marosvásárhely
2024. December 3., 19⁰⁰ óra
Kultúrpalota

Jegyek elővételben vásárolhatók
a Kultúrpalota jegypénztárában.

*A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!*

LAKÁS

ELADÓ közös udvaron 2 szoba-összkomfortos ház. Tel. 0770-654-836. (24484)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőjavítást, bármilyen javítást, kinti-benti munkát. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0733-707-047. (24404)

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, kerítés-, kapujavítást, kintibenti meszelést, glettelést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési munkát. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0748-087-920, Szabo Attila. (24382-I)

VÁLLALUNK loptalanítást, személtelordást házaktól, lakásokból (fa, törmelék, szemét, ruhanemű) 3,5 tonnás autóval. Tel. 0747-816-052. (22529)

GYŪJTUNK ócskavasat, kábeleket, autóakkumulátorokat, kalorifereket. Tel. 0770-620-599. (22529)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk azokkal, akik ismerték és szerették, hogy

GAGYI JÓZSEF
tanár

2024. november 22-én, 87 évesen átlépett az öröklétbe.
Drága emlékét szívünkben őrizzük.

Búcsúznak tőle szerettei. (-I)

Szünetel a vízszolgáltatás Maroszentgyörgyön és Nagyernyében

Az AQUASERV Rt. felhívja a fogyasztók figyelmét, hogy betervezett hálózatfejlesztési/karbantartási munkálatok miatt november 29-én 7–15 óra között (becslés) felfüggeszti az ivóvíz-szolgáltatást:

- **Maroszentgyörgyön** a következő utcákban: Sósút, Állomás, Nárcisz u., Nárcisz sétány, Árvácska, Ibolya, Tavirózsa, Tulipán, Mezőgazdász, Borzás, Szegfű, Krizantém, Tiberius Marcel Petre, Rügy, Liliom, Gólya, Gázkút, Mező, az Erdély út 41-215A szám alatt, valamint a Hangya, Napraforgó és Búza sétányon.
- **Nagyernyében**, a Fő út 591. sz. alatt.

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vízszolgáltatás újraindításakor előfordulhat, hogy a csapokból rövid ideig zavaros víz folyik a vezetékben lévő lerakódások felkavarodása miatt. Javasoljuk, hogy ezt a vizet, ameddig kitisztul, csak háztartási célokra használják. Elnézést kérünk a kellemetlenségért. Köszönjük a megértést!

AQUASERV Rt., Marosvásárhely

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér pontosítása

a Népújságban november 14-én megjelent álláshirdetéssel kapcsolatban

A december 16-ára meghirdetett villanszerelői versenyvizsga részvételi feltételei változnak!

Részletek a www.aeroportultransilvania.ro/category/cariera/ honlapon.

Telefon: 0265-328-888.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó – információ - 0766-121-234	• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	• Vasútállomás - 0265/236-284
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• Dora Optics - 0733-553-976	• Vili Kft.: tetemkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
• Rendőrség - 0265/202-305	• Dora Medicals - 0265/212-971	Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	• Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222-446	• Alkony Kft. tetemkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• Sürgősségi szolgálat: – gyermekeknek - 0265/210-177	• Prefektúra - 0265/266-801	• koporsók, kellékek, - 0745-606-215
Marosvásárhelyi	• RDS–RCS - 0365/400-401	• koszorúk - 0745-606-269
Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	• Áramszolgáltató vállalat – vidék - 0265/929	• és halottszállítás - 0758-047-604
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: - 0736-883-110	• Delgaz Grid - 0265/200-928	• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
• Optika-Optofarm - 0265/212-304	• Aquaserv: – hideg víz-csatorna - 0265/215-702	- 0265/262-907
- 0265/312 436	– közönségszolgálat - 0265/208-888	
- 0265/250-120	– központ - 0265/208-800	
- 0265/263 351	- 08008-208-888	
	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625	

**Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.**

**Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.**

**MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖKI KABINET**

A „Románia az iskolákért program” kivitelezése Maros megyében

A „Románia az iskolákért program” Maros megyei megvalósításával kapcsolatban tájékoztatjuk a lakosságot, hogy 2024 októberében mind a Maros Megyei Tanács szintjén, mind pedig azokban a közigazgatási egységekben, amelyek helyi szinten kötöttek szerződéseket, a tej, a tejtermékek, a pékáru és az alma szétosztása a tanintézmények kedvezményezettjei számára normális körülmények között zajlott.

Segesvár municípiumban a 2024-2025-ös tanévre szánt termékek beszerzési eljárása folyamatban van, az ajánlatok benyújtásának határideje 2024.11.25.

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája

A magyarokért csak a magyar képviselők fognak kiállni.

Szavazzunk!

COMANDAT DE: UDMR • REALIZAT DE: SC MEDIAPARTIZAN SRL • COD MFC: 13240004

DORA OPTICS

Teljes körű ellátás az egész családnak!

Szemészet

Gasztroenterológia

Kardiológia

Fül-orr-gégészet

Érsebészet

Tüdőgyógyászat

Plasztikai sebészet

SPITAL DORA OPTICS

www.doraoptics.ro

0733 553 976

Decembertől új pályázati lehetőség nyílik napelemek és energiatárolók szerelésére a RepowerEU program keretében

Az Európai Beruházásokért és Projektekért Felelős Minisztérium egy új támogatási programot indított háztartások számára az országos helyreállítási terv (PNRR) C16 - RePowerEU komponense keretében. Az értékjegy alapú támogatási rendszer célja, hogy segítse a megújuló energiaforrások használatát és az energiahatékonyság javítását. A program több szakaszban és több komponenssel valósul meg, és az energiahatékonyabb háztartások kialakítását támogatja Romániában.

Intézkedések az energetikai szempontból veszélyeztetett fogyasztók számára:

Az *energetikai szempontból veszélyeztetett fogyasztók listája*, amelyet a minisztérium hagyott jóvá, elérhető a Maros Megyei Tanács Energhatékonsági Ügyfélszolgálatánál és a polgármesteri hivataloknál.

1.4-es beruházás, A komponens - Fotovoltaikus rendszerek és energiatárolók az energetikai szempontból veszélyeztetett fogyasztók számára:

- **Jogosultak:** Az energetikai szempontból veszélyeztetett fogyasztók, akik szerepelnek a minisztérium által jóváhagyott listán.
- **Támogatás:** 10 000 euró/háztartás.
- **Beadási időszak:** 2024.12.02. - 2025.02.03.

2. 7-es beruházás, I. tengely - Lakások felújítása az energiahatékonyság növelése érdekében és napelem-rendszerek telepítése a veszélyeztetett háztartások számára:

- **Jogosultak:** Az energetikai szempontból veszélyeztetett fogyasztók, akik szerepelnek a minisztérium által jóváhagyott listán.
- **Támogatás:** 20 200 euró/háztartás.
- **Beadási időszak:** 2024.12.02. - 2025.02.03.

Intézkedések a nem veszélyeztetett fogyasztók számára:

1. 4-es beruházás, B komponens - Energhai tárolók meglévő fotovoltaikus rendszerekhez:

- **Jogosultak:** Természetes személyek, akik már rendelkeznek legalább 3 kW teljesítményű fotovoltaikus rendszerrel.
- **Támogatás:** 5 000 euró/háztartás.
- **Beadási időszak:** 2024.12.02. - 2025.01.10.

2. 4-es beruházás, II. szakasz - Fotovoltaikus rendszerek és energiatárolók telepítése azok számára, akik még nem rendelkeznek ilyen rendszerekkel:

- **Jogosultak:** Természetes személyek, akik nem rendelkeznek fotovoltaikus vagy energiatároló rendszerekkel.
- **Támogatás:** 10 000 euró/háztartás.
- **Beadási időszak:** 2025. február.

Általános tudnivalók:

- Önrész nélkül lehet pályázni.
- A kérelmeket a szaktárca által jóváhagyott gazdasági szereplők nyújtják be.
- A dokumentumokat és a jogosultságot a Maros Megyei Tanács Energhatékonsági Ügyfélszolgálat (GUEE) ellenőrzi az energetikai szempontból veszélyeztetett fogyasztók esetében.

Jelentkezési lépések:

1. Szükséges dokumentumok előkészítése (személyi igazolvány, tulajdonjogot igazoló dokumentumok).
2. Egy minisztérium által jóváhagyott gazdasági szereplő kiválasztása és egy kereskedelmi szerződés aláírása a finanszírozási kérelem benyújtásához.

A jóváhagyott cégek listáját a Beruházásokért és Európai Projektekért Felelős Minisztérium fogja közzétenni 2024. november 29-ig, és elérhető lesz a Maros Megyei Tanács honlapján is.

További információért forduljon a Maros Megyei Tanács Energhatékonsági Ügyfélszolgálatához (GUEE). Részletek a www.cjmures.ro oldalon, valamint telefonon a 0265 263 211/1301-es belső számon, és a guee@cjmures.ro email címen kérhetők. Befektetünk Románia zöld jövőjébe!

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája

